

Eiropas
Komisija

PANORAMA

RUDENS 2016 /Nr. 58

Pilsētvides
attīstības
programma ES

APŪLIJAI
IR LIELI
MĒRĶI

APRITES
EKONOMIKAS
ATTĪSTĪŠANA

Reģionālā
politika un
pilsētpolitika

PANORAMA

IEVADRAKSTS.....	03	APŪLIJA PIESAISTA UZMANĪBU.....	30
PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA.....	04	COHESIFY UN EIROPAS IDENTITĀTE.....	36
REGIOSTARS FINĀLISTI.....	10	KAMPAŅA "EUROPE IN MY REGION".....	38
FONDU RADĪTA IZAUGSME MEKLENBURGĀ RIETUM- POMERĀNIJĀ.....	14	INTERVIJA AR MĀRDŽORIJU ŽOENU.....	40
APRITES EKONOMIKAS ATTĪSTĪŠANA.....	16	MOOC: SKAIDROJUMS PAR ES FINANSĒJUMU.....	42
REĢIONĀLA INOVĀCIJA SOMIJĀ.....	20	JAUNUMI ĪSUMĀ.....	43
PORTUGĀLE PAR PRIORITĀTI NOSAKA IEGULDĪJUMUS... 21		NO MAFIJAS ATGŪTS ĪPAŠUMS.....	45
FINANSĒJUMA PIEŠĶIRŠANA LANGDOKAS UZŅĒMUMIEM.....	23	PORTĀLS PALĪDZ MVU ILGTSPĒJĪGA TRANSPORTA PROJEKTĀ.....	46
STOKHOLMAS ILGTSPĒJĪGĀ PILSĒTATTĪSTĪBA.....	24	PROJEKTI NO GRIEĶIJAS UN BALTIJAS JŪRAS REĢIONA.....	48
FOTO STĀSTI SLOVĒNIJĀ.....	26	KARTES: CEĻU PIEEJAMĪBA.....	50
KONFERENCE "VIEDIE REĢIONI".....	28	PROGRAMMA.....	52

04

10

36

46

Šajā numurā...

Esiet sveicināti žurnāla *Panorama* 2016. gada rudens izdevumā. Mūsu galvenā tēma šajā numurā ir ES Pilsētvides attīstības programma, kas izveidota līdz ar Amsterdamas paktu, par ko panākta vienošanās šajā vasarā. Mēs aplūkosim, kā ar to plānots uzlabot pilsētu iedzīvotāju dzīvi visā Eiropā. Tāpat mēs sniegsim ieskatu tajā, kā Komisijas jaunais pasākumu kopums aprites ekonomikas veicināšanai palīdzēs samazināt atkritumu daudzumu un veicinās ilgtspēju. Šoreiz mūsu padziļinātā reportāža par kādu no Eiropas reģioniem pievēršas Apūlijai Itālijā un ietver interviju ar reģiona priekšsēdētāju un informāciju par vairākiem nesen veiksmīgi īstenotiem projektiem.

Turklāt mēs pievēršamies attīstības tendencēm lietpratīgas specializācijas stratēģiju jomā, savukārt sadaļā "Vienkāršiem

vārdiem" dodam vārdu ieinteresētajām personām no Somijas, Francijas, Vācijas, Portugāles un Zviedrijas. Mūsu projektiem veltītajā sadaļā atradīsiet informāciju par ieguldījumiem Baltijas reģionā un Grieķijā, savukārt paplašinātais apraksts par projektiem sniedz plašāku informāciju par videi nekaitīgas mobilitātes risinājumu Nīderlandē.

Novēlu jums patīkamu lasīšanu.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Komunikācijas nodaļas vadītāja, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija

IEVADRAKSTS

2007.–2013. gada periodā esam piedzīvojuši daudzus notikumus: mūs skāra lielākā ekonomikas un finanšu krīze, kāda jebkad bijusi Savienībā, mēs laipni uzņēmām trīs jaunas ES dalībvalstis un mēs pieņēmām ambiciozu mērķu kopumu, kas jāsasniedz līdz 2020. gadam — stratēģiju “Eiropa 2020”.

Lai novērtētu to, kā izdevies pielāgot kohēzijas politiku šiem prasīgajiem apstākļiem, Komisija nesena publicēja secinājumus, kas izdarīti, veicot novērtējumu par reģionālo politiku 2007.–2013. gada periodā.

Novērtējumu veica neatkarīgi eksperti, kas intervēja vairāk nekā 3000 atbalsta saņēmējus un 1000 vadošajās iestādēs nodarbinātos, kuri ir atbildīgi par programmu īstenošanu. Novērtējums parādīja, cik lielā mērā ES fondi ietekmē ekonomiku.

2007.–2013. gadā caur Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu tika investēti EUR 270 miljardi. Vairākām dalībvalstīm šie fondi bija būtisks finansējuma avots, vairumā valstu veidojot 20–50% no pieejamajiem kapitālieguldījumiem un vienā no valstīm (Ungārijā) pat sasniedzot 57%.

Novērtējumā ir redzams, ka šie ieguldījumi sniedza atbalstu 250 000 MVU un palīdzēja izveidot 1 miljonu darbvieta laikā no 2007. līdz 2013. gadam — šis skaitlis ir vienāds ar trešdaļu no jaunizveidotajām darbvieta ES šajā periodā. Turklāt ir sagaidāms, ka katrs investētais euro līdz 2023. gadam papildus radīs IKP EUR 2,74 apmērā.

Šī labvēlīgā ietekme skar katru ES reģionu un dalībvalsti, uzlabojot iedzīvotāju dzīves līmeni tādās jomās kā transports, vide, energoefektivitāte, izglītība un veselības aprūpe.

Novērtējums deva iespēju arī noteikt iespējamus uzlabojumus. Piemēram, ar to tika apstiprināts mūsu uzskats, ka programmām nepieciešami skaidrāk noteikti mērķi un sistēmas, kuras izmanto, lai sekotu līdzī panāktajam progresam un novērtētu rezultātus.

Šie jautājumi jau ir iekļauti 2014.–2020. gada reformā. Turklāt Komisija un politikas veidotāji dalībvalstīs nepārtraukti pieliek pūles, lai nākotnē turpinātu uzlabot mūsu politiku, kuras pieeja ir vērsta uz rezultātiem.

Jo visbūtiskāk ir nodrošināt rezultātu — uzlabot dzīvi 500 miljoniem Eiropas iedzīvotāju.

Šajā *Panorama* izdevumā jūs atradīsiet vairākus konkrētus piemērus un patiesus stāstus no dzīves, kā arī kohēzijas politikā tieši iesaistītu personu sniegtu informāciju, kas parāda to, kā ES fondi var palīdzēt sasniegt šo mērķi. ■

CORINA CREȚU

Eiropas reģionālās politikas komisāre

Partnerību veidošana pilsētu teritoriju uzlabošanai

30. maijā par pilsētvidi atbildīgie ministri panāca vienošanos par Amsterdamas paktu, kas nosaka ES Pilsētvides attīstības programmu. 24. jūnijā to oficiāli apstiprināja Vispārējo lietu padome. To mērķis ir sākt līdztiesīgi sadarboties ar visām ieinteresēto personu grupām, lai uzlabotu Eiropas lielpilsētu, nelielu pilsētu un priekšpilsētu teritorijas.

Pilsētu teritorijas, kur mitinās vairums Eiropas iedzīvotāju un kuras ir ES ekonomikas dzinējspēks, iegūs no inovatīvās un sadarbības pieejas, kas paredzēta, lai izstrādātu un īstenotu politiku, kurai ir vietējs raksturs, bet nozīmīga Eiropas dimensija. Izveidojot partnerības, kurās iesaistītas pilsētu pašvaldības, dalībvalstis, ES iestādes un citas ieinteresēto personu grupas, tostarp NVO un uzņēmēji, Pilsētvides attīstības programma atbalstīs Eiropas ekonomisko un sociālo attīstību.

Tās mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem jaunas iespējas, uzlabot to dzīves kvalitāti un pievērsties nozīmīgākajām pilsētvides problēmām, sākot no nodarbinātības un sociālās iekļautības un beidzot ar mobilitāti, vidi un klimata pārmaiņām.

Vieda, ilgtspējīga un iekļaujoša

Eiropas Savienība ir viena no urbanizētākajām teritorijām pasaulē. Vairāk nekā 70% Eiropas iedzīvotāju mitinās pilsētā,

priekšpilsētā vai līdzīgā pilsētas teritorijā; ANO prognozē, ka līdz 2050. gadam šis rādītājs pieaugs līdz 80%. Eiropā vairāk nekā 70% visu darbvieta atrodas pilsētu teritorijās, savukārt lielpilsētās un pilsētās mitinās vairāk nekā 80% personu ar augstāko izglītību vecumā no 25 līdz 64 gadiem.

Tāpēc progress pilsētās nozīmīgi ietekmēs visas Eiropas ekonomisko, sociālo un vides attīstību, un tas būs galvenais faktors, kas ietekmēs stratēģijas “Eiropa 2020” gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei mērķu sasniegšanu.

Taču lielpilsētas, pilsētas un priekšpilsētas vienlaikus ir arī vietas, kur koncentrējušās tādas problēmas kā segregācija,

DRĪZUMĀ...

Ziņojums par Eiropas pilsētu stāvokli

Ziņojumā par Eiropas pilsētu stāvokli “Pilsētas rāda ceļu uz labāku nākotni” parādīts, kā pilsētas veicina Eiropas mērķu sasniegšanu un stratēģiju izpildi. Pilsētām ir vadošā loma inovācijas un izglītības veicināšanā, sociālās integrācijas atbalstīšanā un siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoma samazināšanā. Tajā ir uzsvērtas pilsētu resursu izmantošanas efektivitāte, ko var turpināt paaugstināt ar atbilstošām pārvaldības sistēmām. Šis ziņojums tika sagatavots, lai atbalstītu ES Pilsētvides attīstības programmu un jauno Pilsētvides attīstības programmu. Tā oktobrī tiks uzsākta Briselē.

^ Bratislava, Slovākija

bezdarbs un nabadzība. Pilsētvides attīstības programmā līdz ar to ir atzīta lielpilsētu loma cīņā ar dažām no Eiropas aktuālākajām sociālekonomiskajām problēmām, un pašvaldību būtiskā nozīme pamatota ar to, ka nereti tās ir iedzīvotājiem vistuvāk esošais valsts pārvaldes līmenis.

Saskaņā ar Eiropas Reģionālās politikas komisāres Korinas Krecu (*Corina Crețu*) teikto: "Pilsētas ir radošie centri un Eiropas izaugsmes dzinējspēks, taču tās saskaras ar būtiskām problēmām, tādām kā sociālā atstumtība, gaisa piesārņojums un bezdarbs. Mums visiem kopā ir jārisina šīs problēmas. Mūsu apņemšanās īstenot Pilsētvides attīstības programmu parāda, ka pilsētvides jautājumiem ir ierādīta nozīmīgāka vieta mūsu darba kārtībā, un mēs esam gatavi vairāk ieklausīties pilsētu viedoklī, lai uzzinātu, kas tajās darbojas labi un kas ir jāuzlabo."

Ar Pilsētvides attīstības programmu tiks izveidotas 12 partnerības. Katrā no tām līdzvērtīgi sadarbosies 15 līdz 20 ieinteresētās personas, lai pievērstos 12 prioritārajām tēmām.

Sociālekonomiskajā jomā šīs prioritātes ietver darbvietu izveidi un izglītību vietējās tautsaimniecības vajadzībām, nabadzības izskaušanu pilsētās un mājokļu un mobilitātes problēmu risināšanu, kā arī iniciatīvas, kas paredzētas imigrantu un bēgļu integrācijas atbalstam. Uzmanības centrā atrodas arī vides problēmas, tostarp ilgtspējīga zemes izmantošana, aprites ekonomikas attīstīšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, enerģijas izmantošana un gaisa kvalitāte.

12 PRIORITĀRĀS TĒMAS

- › Darbvietas un izglītība vietējās tautsaimniecības vajadzībām
- › Nabadzība pilsētās
- › Mājokļi
- › Migrantu un bēgļu iekļaušana
- › Ilgtspējīga zemes un risinājumu, kuru pamatā ir dabas resursi, izmantošana
- › Aprites ekonomika
- › Pielāgošanās klimata pārmaiņām
- › Enerģētikas pāreja
- › Mobilitāte pilsētās
- › Gaisa kvalitāte
- › Pāreja uz digitālo ekonomiku
- › Inovatīvs un atbildīgs publiskais iepirkums

Turklāt tiks risinātas arī citas problēmas, piemēram, pāreja uz digitālo ekonomiku, atbildīgs publiskais iepirkums un tādas transversālas tēmas kā neliela un vidēja izmēra pilsētas, pilsētu un lauku apgabalu sasaiste un inovācijas.

Mērķprojekti

Ir uzsākti četri partnerības projekti, kas pievēršas mājokļiem, migrantu un bēgļu integrācijai, nabadzībai un gaisa piesārņojumam. Nākamā gada laikā tiks uzsākti vēl citi projekti.

Piemēram, Amsterdama koordinē projektu, kura mērķis ir migrantu un bēgļu iekļaušana. Balstoties uz vietējās kopienas vēlmi un spēju īstenot integrāciju, šī iniciatīva pievērsīsies

- ES Pilsētvides attīstības programmai veltītais Reģionu komitejas forums Amsterdamā 2016. gada 30. maijā. No kreisās uz labo: Reģionu komitejas loceklis un Lombardijas Reģionālās padomes priekšsēdētājs Raffaele Kataneo (Raffaele Cattaneo), Eiropas Reģionālās politikas komisāre Korina Krecu (Corina Crețu) un Nīderlandes Iekšlietu un Karalistes attiecību ministrs Ronalds Plasterks (Ronald Plasterk).

mājokļiem, kultūras integrācijai, sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, sociālai iekļautībai, izglītībai un darba tirgus pasākumiem, kā arī iespēju radīšanai otrās un trešās paaudzes imigrantu ģimenēm.

Trīs gadus ilgajā projektā piedalās trīs Eiropas Komisijas ģenerāldirektorāti (Reģionālā politika un pilsētpolitika, Migrācija un iekšlietas un Nodarbinātība, sociālās lietas un iekļautība). Citas ieinteresētās personas ir tādas organizācijas kā *EUROCITIES*, Eiropas Pašvaldību un reģionu padome (*CEMR*) un Eiropas Padome bēgļu un izsūtīto personu jautājumos (*ECRE*), kā arī Atēnu, Berlīnes, Helsinku, Barselonas pilsētas un dalībvalstis Portugāle, Itālija, Grieķija un Dānija.

Nīderlande arī koordinē pilotprojektu par gaisa kvalitāti ar mērķi nodrošināt konkrētu palīdzību pilsētām, pētot gaisa piesārņojuma ietekmi pilsētu teritorijās un izstrādājot pamatnostādnes paraugprakseī politikas īstenošanā. Turklāt tas uzlabos pilsētu spēju īstenot vides tiesību aktus par gaisa kvalitāti un piekļūt finansējumam, kas pieejams gan valsts, gan ES līmenī.

Citi pilotprojekti ietver Slovērijas koordinēto projektu ar mērķi izstrādāt pieejamu un kvalitatīvu mājokļu risinājumus, kā arī iniciatīvu ar mērķi cīnīties ar nabadzības problēmu pilsētās, kas pievēršas gan nelabvēlīgā situācijā esošu pilsētas kvartālu rehabilitācijai, gan iedzīvotāju sociālekonomiskajai integrācijai, ko kopīgi pārrauga Beļģija un Francija.

Katrs no šiem projektiem ietver sadarbību starp dalībvalstu ekspertiem, Eiropas Komisiju, pilsētām, NVO un citām ieinteresēto personu grupām, kas visi ir līdzvērtīgi partneri un var brīvi izvēlēties, cik lielā mērā iesaistīties projektā.

Jauns darba stils

Kā skaidro komisāre Krecu: "Tā ir īsta vairāklīmeņu pārvaldība: ES Pilsētvides attīstības programmu nevada ES (kopienas pieeja), to nevada dalībvalstis (starpvaldību), ne arī pilsētas un ieinteresēto personu grupas. Tas ir jauns darba stils."

Būtībā Pilsētvides attīstības programma ir metode pilsētvides jautājumu risināšanai tiešākā veidā, ciešākai dažādu organizāciju un ieinteresēto personu grupu sadarbībai ar pilsētām, kas savukārt ļauj pieprasīt vairāk no pilsētām, lai risinātu dažādas

EIROPAS STRUKTURĀLO UN INVESTĪCIJU FONDU (ESI FONDU) FINANSĒJUMS PILSĒTĀM)

2014.–2020. gada finansēšanas periodā ESI fondu ieguldījumi tiešā veidā ir paredzēti pilsētu teritorijām, lai radītu labākas iespējas ilgtspējīgai mobilitātei pilsētās, nelabvēlīgā situācijā esošu pilsētas kopienu fiziskai, ekonomiskai un sociālai rehabilitācijai, kā arī pētniecības un inovācijas spēju palielināšanai:

ESF:

EUR 1,5 miljardi piešķirti ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai

URBACT:

EUR 96 miljoni integrētai pilsētvides attīstībai

Pilsētu inovatīvās darbības:

EUR 370 miljoni

Interreg Europe:

EUR 425 miljoni ar nozīmīgu pilsētām paredzēto summu

ESPON:

EUR 49 miljoni, daļa no tiem ar pilsētvidi saistītiem pētījumiem

^ Amsterdama, Nīderlande

problēmas. Visbeidzot, šai pieejai būs nozīmīga ietekme uz pilsētvīdības attīstību, un tā nodrošinās taustāmus rezultātus iedzīvotājiem.

Šīs programmas centrā, protams, ir pilsētu pašvaldības. Tās parasti ir iedzīvotājiem vistuvāk esošais valsts pārvaldes līmenis, pirmais kontaktpunkts iedzīvotājiem saskarsmei ar valsts pārvaldi dažādos jautājumos un valsts iestādes, ar kurām iedzīvotāji visbiežāk sadarbojas.

Lai gan ES nav skaidri noteikta kompetence pilsētvīdības politikā, vairākas ES politikas jomas tiek īstenotas pilsētās, un to dara pilsētas. Piemēram, Eiropas Komisijas Investīciju Plānam Eiropai, kura mērķis ir trīs gadu laikā piesaistīt ieguldījumus vismaz EUR 315 miljardu apmērā, lai atbalstītu reālo ekonomiku, ir nozīmīga pilsētu dimensija. Septiņas no tā pavisam desmit prioritātēm ir cieši saistītas ar pilsētu teritorijām, sākot no iedzīvotāju mobilitātes uzlabošanas un energoapgādes infrastruktūras attīstīšanas un beidzot ar atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem, darbvieta veidošanas veicināšanu un ekonomiskās izaugsmes sekmēšanu.

Būtiski, ka ir nozīmīgs pieprasījums pēc plašākas ES iesaistes pilsētvīdības attīstības atbalstīšanā. 2014. gadā veiktas publiskās apspriešanas rezultāti parādīja, ka vairākas pilsētas un ieinteresēto personu grupas vēlas, lai Eiropas Komisija aktīvāk rīkotos vietējā līmenī, lai palīdzētu padarīt tās politikas jomas iedarbīgākas un efektīvākas, un lai tās būtu īstenojamas ar zemākām izmaksām. Savukārt šai pieejai jāatspoguļo Komisijas īstenojamās subsidiaritātes un proporcionalitātes principi, atbilstoši kuriem

“ Mūsu apņemšanās īstenot Pilsētvīdības attīstības programmu parāda, ka pilsētvīdības jautājumiem ir ierādīta nozīmīgāka vieta mūsu darba kārtībā. ”

Korina Krecu (*Corina Crețu*),
Eiropas Reģionālās politikas komisāre

ES darbība ir jākoncentrē uz jomām, kur tā var radīt reālas pārmaiņas.

Galvenie dalībnieki

Līdz ar to Komisijas galvenās funkcijas ES Pilsētvīdības attīstības programmas attīstīšanā būs nodrošināt speciālās zināšanas, īstenot pasākumus un veicināt procesu. Citas ieinteresētās personas, kas iesaistītas kā līdzvērtīgi partneri, ir Eiropas Parlaments, Reģionu komiteja, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, dalībvalstis, pilsētas un daudzi eksperti, NVO un uzņēmēji, kas visi pauduši stingru atbalstu Pilsētvīdības attīstības programmai.

Ar Amsterdamas paktu ir atzīta arī Eiropas Investīciju bankas nozīmīgā loma investīciju finansēšanā jomās, kas ietvertas Pilsētvīdības attīstības programmā. Tā pilsētās nodrošina vairākus finansējuma veidus ar aizdevumiem, finanšu instrumentiem, dotāciju un aizdevumu apvienošanu ieguldījumiem pilsētvīdībā, kā arī konsultācijas dalībvalstīm un pilsētām. EIB var piedalīties Pilsētvīdības attīstības programmas ietvaros īstenojamajos partnerības projektos, un kā novērotājs piedalīsies sanāksmēs, kur tiks apspriesti rezultāti.

Nepieciešamība pēc šādas vairāklīmeņu un uz sadarbību vērstas pieejas ir piemērs tam, kā tiek īstenotas daudzas valsts politikas jomas. Piemēram, sociālo mājokļu gadījumā ES izveido

^ Pilsētvides attīstības programmai veltītās konferences laikā par pilsētpolitiku atbildīgie ES ministri pieņem Amsterdamas paktu

noteikumus, piemēram, tiesību aktus par ēku energoefektivitāti, bet dalībvalstis lemj par sociālo mājokļu vienību skaitu, citas iestādes var nodrošināt finansējumu, un visbeidzot pilsētas uzceļ ēkas un veido saikni ar iedzīvotājiem. Līdz ar to ir būtiski, lai procesā tiktu iesaistītas visas ieinteresēto personu grupas, sākot no ES līmeņa līdz pat vietējam līmenim un pašiem iedzīvotājiem.

Atbilstoši Pilsētvides attīstības programmas pamatā esošajai uz sadarbību vērstajai pieejai, visām ieinteresēto personu grupām, kuras vēlas iesaistīties, tiks dota iespēja to darīt, nodrošinot, lai neviens netiktu izslēgts un lai šie procesi būtu pārredzami un visiem pieejami.

Lielāka ietekme ar zemākām izmaksām

Šī pieeja ir cieši saistīta ar Komisijas apņemšanos nodrošināt labāku regulējumu — stratēģiju, kuras mērķis ir nodrošināt, lai ES politikas jomas un tiesību akti tiek veidoti tā, lai sasniegtu savus mērķus ar zemākām izmaksām.

Labāka regulējuma programma nodrošina to, ka politika tiek izstrādāta, īstenota un pārskatīta atklātā, pārredzamā veidā, izmantojot labākos pieejamos datus un paredzot ieinteresēto personu grupu pienesumu. Turklāt Komisija novērtē politikas sagaidāmo un reālo ietekmi, likumdošanu un citus nozīmīgus pasākumus katrā politikas cikla posmā, sākot no plānošanas līdz īstenošanai, pārskatīšanai un tai sekojošai pārstrādāšanai.

Pilsētvides attīstības programmas kontekstā tas nozīmē, ka partnerību ietvaros izstrādāto rīcības plānu centrā būs efektīvāka un saskaņotāka esošo ES politikas jomu ieviešana pilsētās dažādās jomās, piemēram, vides, transporta un nodarbinātības jomā. Komisija pievēršies arī tam, lai vienkāršotu piekļuvi ES finansējumam, veicinātu ES fondu kombinēšanu un paplašinātu zināšanu bāzi par pilsētvides jautājumiem, un veicinātu paraugprakses piemēru apmaiņu.

“Tā ir īsta vairāklīmeņu pārvaldība. Tas ir jauns darba stils.”

Korina Krecu (Corina Crețu), Eiropas Reģionālās politikas komisāre

Atspoguļojot šo pieeju, vienots kontaktpunkts interneta platformas formā Eiropas Savienības oficiālajā tīmekļa vietnē *Europa* nodrošinās pilsētām un ieinteresēto personu grupām piekļuvi pilnīgai, uzticamai un pielāgotai informācijai par ES pilsētvides iniciatīvām.

Saskaņā ar komisāres Krecu teikto: “Līdz šim pilsētas nebija pietiekami iesaistītas mūsu politikas jomu izstrādē un nebija pietiekami mobi-

lizētas to īstenošanai, piemēram, ES fondu izmantošanai. Pateicoties ES Pilsētvides attīstības programmai tas mainīsies. Mēs varam padarīt savas politikas jomas iedarbīgākas, efektīvākas un īstenojamas ar zemākām izmaksām.”

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://urbanagendaforthe.eu/>

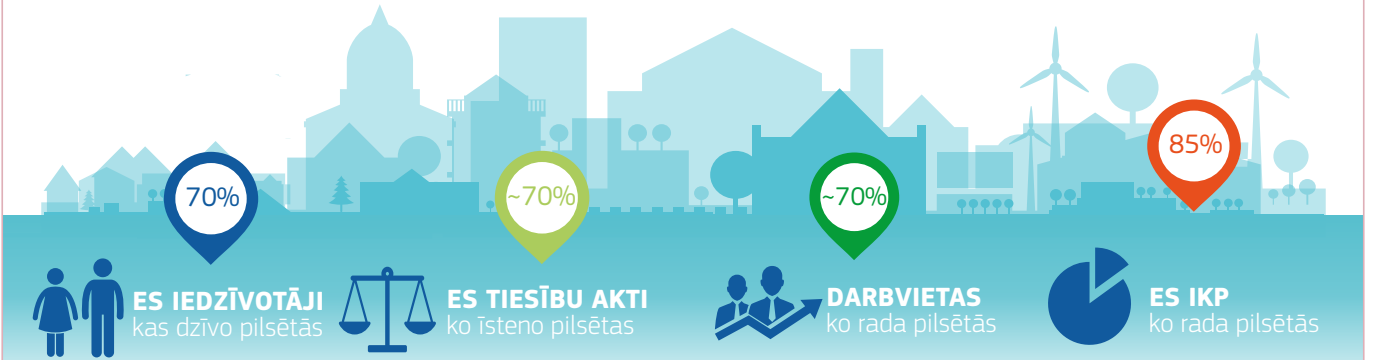
<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>

ES Pilsētvides attīstības programma: <http://europa.eu/!nc84Rf>

ES PILSĒTVIDES

SADARBĪBA LABĀKU
PILSĒTU VEIDOŠANĀ

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

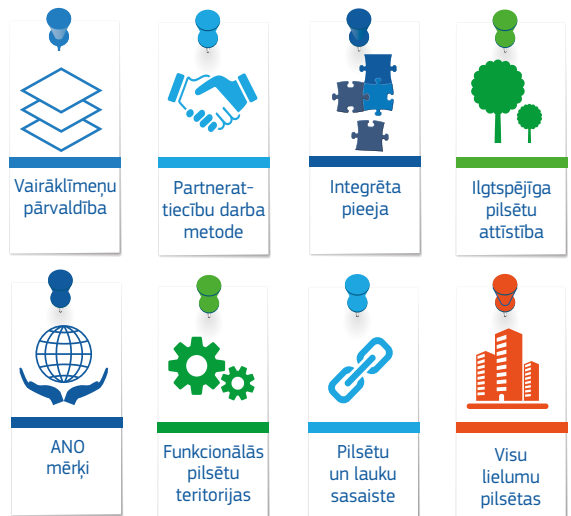
MĒRĶI

“Komisija aktīvi iesaistīsies un turpinās veicināt Pilsētvides attīstības programmas īstenošanu”

Korina Krecu
Eiropas reģionālās politikas komisāre

PAMATPRINCIPI

12 PRIORITĀRĀS TĒMAS

JAU SĀKĀTĀS PARTNERĪBAS

GRAFIKS

RegioStars balvu konkurss 2016: finālā iekļūst 23 projekti

Šī gada *RegioStars* balvu konkurss kārtējo reizi pievērš uzmanību Eiropas izcilākajiem reģionālajiem projektiem. No 104 pieteikumiem, kas saņemti no 14 dalībvalstīm, ekspertu žūrija atlasīja 23 finālistus. Godalgas uzvarētājiem tiks pasniegtas 11. oktobrī, 2016. gada Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas laikā.

ŠOGAD VADOŠĀS IESTĀDES VARĒJA PIETEIKT PROJEKTUS APBALVOŠANAI PIECĀS KATEGORIJĀS:

GUDRA IZAUGSME: jaunas iespējas globālajā ekonomikā;

ILGTSPĒJĪGA IZAUGSME: aprītes ekonomika;

IEKĻAUJOŠA IZAUGSME: integrēta dzīve — iekļaujošu un neseģregētu kopienu veidošana;

CITYSTAR: inovatīvi risinājumi ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai;

EFEKTĪVA FONDU PĀRVALDĪBA: pārmaiņu radīšana, pateicoties citādi pārvaldībai.

FINĀLISTI

GUDRA IZAUGSME

1. BRIDGE: Vesterjētlandes reģions, Zviedrija (Eiropas Reģionālais attīstības fonds — ERAF)

BRIDGE programma tika izveidota, lai palīdzētu Zviedrijas medicīnas tehnoloģiju nozares uzņēmumiem paplašināt savu tirgu starptautiskā līmenī. Ieguvums 27 medicīnas tehnoloģiju nozares iniciatīvām un jaunizveidotiem uzņēmumiem ir labāka izpratne par tirgu un ceļvedis jaunu tirgu izpētei.

<http://www.sahlgrenskasciencepark.se/>

2. Kopenhāgenas tīro tehnoloģiju klasteris: Dānijas galvaspilsētas reģions (ERAF)

Tīro tehnoloģiju projekts pievēršas viedai izaugsmei, inovācijai un sadarbībai starp Dānijas tīro tehnoloģiju uzņēmumiem un zinātniskajām iestādēm. Klasteris ir izveidojis 1096 darbvietas, atbalstījis 126 jaunizveidotus uzņēmumus un, apvienojoties ar Dānijas Tīrās enerģijas klasteri, lepojas ar vairāk nekā 170 biedriem. <http://cleancluster.dk/>

3. Crossroads: Interreg, Beļģija un Nīderlande (ERAF)

Projekts Crossroads veicināja ilgtspējīgu pārrobežu sadarbību starp uzņēmumiem un pētniecības institūtiem Beļģijā un Nīderlandē. 150 uzņēmumi, kas tajā piedalījās, organizēja 25 pārrobežu inovāciju projektus, 13 priekšizpētes un 40 eksperimentus, kuru rezultātā tirgū tika laisti vairāki jauni produkti un procesi.

<http://www.crossroadsproject.eu/>

4. InfectoGnostics pētniecības pilsētiņa Jena: Tīringene, Vācija (ERAF)

Spēja ātri diagnosticēt un konstatēt infekcijas var izglābt dzīvības. Ilgtermiņa starpnozaru sadarbības rezultātā tehnologi un zinātnieki, izmantojot fotoniku, izveidoja inovatīvus, efektīvākus un tirgum atbilstošus pacienta aprūpes vietā izmantojamus diagnostikas testus.

<http://www.infectognostics.de/>

5. Bazilikatas kartēšana: Bazilikata, Itālija (ERAF)

Projekta ietvaros bija plānots atdzīvīnāt reģiona vietējo tautsaimniecību, stiprinot vietējo MVU klātbūtni starptautiskos tirgos. Tas tika īstenots, ieviešot inovatīvus ražošanas procesus un modernizējot atsevišķu ražošanas nozaru tēlu. Notika vairāk nekā 20 pasākumi, tika izveidoti trīs vietējie zīmoli, un vairāk nekā 200 produkti tika laisti ārvalstu tirgos.

<http://www.sviluppobasilicata.it/>

ILGTSPĒJĪGA IZAUGSME

1. Briseles Greenbizz: Briseles galvaspilsētas reģions, Beļģija (ERAF)

Šis "videi draudzīgais biznesa inkubators" sniedz atbalstu uzņēmējdarbības projektiem un jaunizveidotiem uzņēmumiem, nodrošinot pilnībā aprīkotas biroju telpas, telpas semināriem un administratīvos pakalpojumus. Sākotnējie rezultāti ir daudzsoļīgi, un ir sagaidāms, ka trīs līdz četrus gadus laikā tā dalībnieku skaits pieaugs par 90%, radot aptuveni 200 darbvietas. <http://www.greenbizz.brussels/en/>

2. Centro Bio: bioražošana, biopārstrāde un bioprodukti: Centro, Portugāle (ERAF)

Šī inovatīvā pilsētiņa palīdz lauku reģioniem kļūt mazāk atkarīgiem no energoresursiem un izejmateriāliem, sadarbojoties nolūkā izstrādāt inovatīvus produktus un tehnoloģijas, kas balstās uz aprites ekonomiku. Šis projekts ir palīdzējis izveidot 24 pētniecības un izstrādes apakšprojektus un pārraudzīt četrus spin-off uzņēmumus (jauni, tehnoloģiski orientēti uzņēmumi) un sešu jaunizveidotu uzņēmumu izveidi, kā arī piesaistīt turpmākus ieguldījumus EUR 125 miljonu apmērā.

<http://www.blc3.pt/>

3. Cirkulārais okeāns (Circular Ocean) (Interreg, Apvienotā Karaliste/Irija/Grenlande/Norvēģija (ERAF)

Šī projekta ietvaros tiek meklēti risinājumi jūras vides atkritumu, piemēram, izmestu zvejas tīklu un virvju, atkārtotai izmantošanai. Ar projekta darbībām tiek veicinātas videi drau-

dzīgas inovācijas, stimulēta efektīva un attiecībā pret apkārtējo vidi atbildīga uzņēmējdarbība, vienlaikus samazinot atkritumu daudzumu jūras vidē. Izmesto materiālu iespējamie jaunie pielietojuma veidi ietver dzelzsbetonu, ķieģeļflīzes un jumta siltināšanas materiālus.

<http://www.circularocean.eu/>

4. Atkritumu apsaimniekošanas poligona būvniecība ar īpašu mērķi izveidotai pašvaldību apvienībai: Ļubļinas reģions, Polija (ERAF)

Šajā projektā tika finansēta jauna atkritumu apsaimniekošanas poligona izveide, izmantojot tehnoloģijas, kas ļauj savākt visus pašvaldību atkritumus, kā arī atsevišķi pārstrādāt iepakojumu, organiskos, balasta, bīstamos un minerālu frakciju atkritumus. Šie uzlabojumi dos labumu apkārtējai videi un iedzīvotāju veselībai. <http://www.proekob.pl/>

5. Inovatīvas tehnoloģijas vīna ražošanas atkritumu pārstrādē: Zagrebas pilsēta un Istrijas pašvaldība, Horvātija (ERAF)

Zinātnieku, pētnieku un MVU sadarbības rezultātā vīna nozarē tika radītas jaunas un ekoloģiski pieņemamas tehnoloģijas vīna ražošanas procesā radušos organisko atkritumu izmantošanai, būtiski samazinot nozares ietekmi uz vidi.

http://www.pbf.unizg.hr/en/departments/department_of_food_engineering/laboratory_for_technology_of_fruits_and_vegetables_preservation_and_processing/

^ Komisāre Krecu 2015. gada RegioStars balvu pasniegšanas ceremonijā

IEKĻAUJOŠA IZAUGSME

1. Sociālās ekonomikas akadēmija: Mazpolijas reģions, Polija (Eiropas Sociālais fonds — ESF)

Šis projekts palīdzēja satikties iedzīvotājiem, kas saskārušies ar grūtībām, piemēram, bezdarbniekiem, invalīdiem, bēgļiem, garīgi slimiem un narkotisko un psihotropo vielu lietotājiem, ar organizācijām, kas palīdzēja tiem atkārtoti iekļauties sabiedrībā. No šī projekta ieguvēji bija vairāk nekā 1700 personas, kā arī 245 sociālekonomiskas un 203 pakalpojumu struktūras. <http://www.rops.krakow.pl/>

2. Daudzveidība bērniem: Interreg, Tirole/Alto Adidže/Trentino, Austrija un Itālija (ERAF)

Brīvā laika pavadīšanas pasākumi, kuros Austrijā un Itālijā piedalījās aptuveni 1800 bērni un 100 pedagogi, bija paredzēti kultūras izpratnes veicināšanai. Papildus nozīmīgiem uzlabojumiem klasēs šis projekts uzlaboja arī pedagogu prasmes dialoga un nediskriminējošas attieksmes veicināšanā.

<http://www.diversity4kids.eu/de/>

3. Euregio Barrierefrei: Interreg, Austrija un Vācija (ERAF)

Šī projekta mērķis bija uzlabot izpratni par pieejamības vajadzībām personām ar garīga rakstura traucējumiem caur pieejama tūrisma iniciatīvām. Tika izveidota tiešsaistes platforma, lai popularizētu atbilstošas brīvdienu mītnes — tika pārbaudīti un reģistrēti 90 tūrisma objekti. Bez tam, vairumam ES tūrisma asociāciju tagad ir saite uz Barrierefrei portālu. <http://clw-traunreut.de/>

4. Vives Emplea — komandas veidošana sociālai iekļautībai un integrēšanai darba tirgū: valsts projekts, Spānija (ESF)

Šī programma palīdz bezdarbniekiem uzlabot savas sociālas un darba iemaņas ar grupu nodarbību, mentoringa un kontaktu veidošanas iespēju palīdzību. Kopš 2014. gada aprīļa ir izstrādāti 44 projekti, iesaistot 1325 dalībniekus, no kuriem 54% atrada darba vietu un 29% uzsāka studijas.

<https://www.accioncontrael hambre.org/es>

CITYSTAR

1. Bijusī lopkautuve: Foodmet ar lauksaimniecības zemi (un ražotni) pilsētvidē: Briseles galvaspilsētas reģions, Beļģija (ERAF)

Kādreizējās lopkautuves vieta Briselē ir pārveidota par modernu pārtikas tirgu ar 50 veikaliem, kur tiek nodrošinātas aptuveni 150 darbvietas. Projekta mērķis ir attīstīt jaunu saimniecisko darbību, kas saistīta ar pārtikas ķēdi, tostarp uz jumta ir izvietots dārzs dārzeņu audzēšanai, kā arī siltumnīcas.

<http://www.abattoir.be/en/eu-regiostars-awards>

2. Pārmaiņu aleja: Ziemeļreina-Vestfālens, Vācija (ERAF)

Jauns, videi draudzīgs velolielceļš ir palielinājis zemu oglekļa emisiju transporta iespējas šajā tradicionāli industriālajā teritorijā. Vairāki sociālās iekļautības un ekonomiskās attīstības projekti, kas tika īstenoti ap šo veloceļu, ir palīdzējuši izveidot 2000 darbvietas teritorijā, kas tagad ir dinamiska lielpilsētas teritorija.

<https://www.herten.de/kultur-und-freizeit/naheherholung-erholung-im-gruenen/radfahren-in-herten/zichenbahntrasse-allee-des-wandels.html>

3. Inteliģenta transporta sistēma: Vroclava, Polija (ERAF)

Pateicoties inovatīvajai transporta sistēmai, Vroclavas pilsētā ir samazinājies ceļā pavadītais laiks un satiksme kļuvusi plūstošāka. Sistēma kontrolē satiksmes plūsmu un nodrošina ieviešanu nepieciešamības gadījumā, izmantojot kameras, sensorus un sarežģītu komunikāciju programmnodrošinājumu, lai savāktu informāciju un pārraidītu to uz operatīvo centru, kur pašreiz ir nodarbināti 70 cilvēki. <http://its.wroc.pl/>

4. Gdaņskas pilsētas rajona Dolne Miasto atdzīvināšana: Pomožes vojevodiste, Polija (ERAF)

Ieguldījumi infrastruktūrā un sociālajā struktūrā, kā arī sociālās un kultūras aktivitātes tiek veiktas ar mērķi cīnīties pret sociālo atstumtību, it īpaši nelabvēlīgā situācijā esošo ģimeņu

RegioStars Awards

^ Komisāre Krecu un žūrijas priekšsēdētājs, Eiropas Parlamenta deputāts Lamberts van Nistelrojs 2015. gada RegioStars balvu konkursa preses pasākumā

vidū. Tika atjaunota apjomīga teritorija, atdzīvināti 33 objekti un 210 iekļautības programmās piedalījās aptuveni 9500 personas. Turklāt pilsētas bērnu dienas aprūpes centrā tika izveidotas piecas darbvietas. <http://bit.ly/2be10Mm>

5. Šarluā pilsētas distribūcijas centrs: Valonija, Beļģija (ERAF)

Distribūcijas centra būvniecība ārpus pilsētas ir samazinājusi satiksmes sastrēgumus šaurajās iekšpilsētas ielās, uzlabojot mobilitāti un gaisa kvalitāti. Ir sagaidāms, ka šis projekts līdz 2020. gadam ļaus samazināt kaitīgo CO₂ emisiju apjomu par 38% un izveidot 20 darbvietas.

<http://www.charleroi.be/le-centre-distribution-urbaine-attentes-premiers-colis>

EFEKTĪVA FONDU PĀRVALDĪBA

1. Eiropas Sociālā skaņa: Umbrija, Itālija (ESF)

Lai dinamiskā un efektīvā veidā informētu jauniešus par ES fondu piedāvātajām iespējām, tika izmantots konkurss topošajām mūziķu grupām. Izmantojot attēlus, video sižetus, stāstus un spēli, reģiona administrācija izveidoja kontaktus ar plašu jauniešu mērķauditoriju, kurai patika šī iniciatīva un kas tādā veidā ieguva informāciju.

<http://www.regione.umbria.it/home>

2. Vienības maksas izveide pētniecībai un izstrādei Ziemeļīrijā: Ziemeļīrija, Apvienotā Karaliste (Tehniskā palīdzība — TP)

Audita slogs, ko izjuta pētniecības un izstrādes uzņēmumi šajā valstī, bija nozīmīgs šķērslis to dalībai aktivitātēs, kuras

finansē ERAF fonds. Jaunā vienības maksa ļaus panākt būtiskus ietaupījumus resursos, kas izlietoti tehniskai palīdzībai audita veikšanā. <http://www.jobsandgrowthni.gov.uk/>

3. Atvērta inovāciju platforma RIS3 kontekstā: Lombardija, Itālija (ERAF)

Šī platforma ir sadarbībai paredzēts rīks, kas atbalsta atvērta inovāciju ekosistēmas, veicinot dialogu starp privāto un publisko ekonomikas sektoru un pētniecības institūtiem. Līdz 2016. gada martam bija reģistrēti 3200 lietotāji, piedāvātas 222 projektu idejas un 435 reizes bija pausta ieinteresētība par šiem projektiem.

<http://www.openinnovation.regione.lombardia.it/it/home-page>

4. Pārredzamības iniciatīva Jonvabalīai (Jāņtārpiņi): Valsts projekts, Lietuva (ESF un TP)

Lai uzlabotu sabiedrības izpratni par pārredzamību ES fondu līdzekļu izlietojumā, tika izveidota tīmekļa vietne, kurā Eiropas struktūrfondu finansētu projektu īstenotāji var publiskot informāciju par projektu finanšu pārvaldību. Kopš 2014. gada septembra vairāk nekā 630 projektu vadītāji ir iesnieguši informāciju par projektiem, ko aplūkojuši 35 500 unikālie apmeklētāji, būtiski uzlabojot izpratni par pārredzamību ES iedzīvotāju vidū.

<http://www.esinvesticijos.lt/>

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

^ Meklenburgas-Rietumpomerānijas federālās zemes ekonomikas ministrs Harijs Glave (Harry Glawe) (pirmais no kreisās) un Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pārstāvis Rafaels Gulē (Raphaël Goulet) (otrais no kreisās), apmeklējot EEW Special Pipe Constructions Ltd. Rostokā

Pozitīva ekonomiskā attīstība, pateicoties ES atbalstam

Meklenburga-Rietumpomerānija ir panākusi labu ekonomisko progresu, pateicoties Eiropas Savienībai.

Meklenburgas-Rietumpomerānijas uzņēmējdarbības infrastruktūra ir uzlabota ar ES fondu palīdzību, un nu šī federālā zeme ir labāk pozicionēta tirgū kā vieta uzņēmējdarbībai un tūrisma galamērķis. Līdzīgi tiek atbalstīti arī uzņēmumi, kas izveido un nodrošina darbvietas, integrēta un ilgtspējīga pilsētvides attīstība, veselības aizsardzības ekonomikas projekti, kā arī pētniecība, attīstība un inovācija. To var aktīvi izbaudīt mūsu federālās zemes iedzīvotāji un viesi. Arvien lielāku popularitāti gūst pārdomāti izvietotie veloceliņi, skaistās ostas, pievilcīgie zoodārzi un tūrisma objekti. 2015. gadā tika reģistrēts rekordliels viesu skaits, kad nakšņošanu skaits sasniedza 29,5 miljonus.

Kopumā ekonomikas apstākļi ir būtiski uzlabojušies: ir atvērti biznesa parki, ir uzņēmumi, kas pārceļas uz šejieni, un citi, kas paplašinās, un ļoti labi attīstīta infrastruktūra — maz ticams, ka šādus projektus būtu iespējams īstenot bez ES atbalsta.

Meklenburgā-Rietumpomerānijā tiek izmantots plašs Eiropas fondu finansējuma klāsts.

ES fondu plānošanas periodā 2014.–2020. gadam šis reģions saņem aptuveni EUR 968 miljonus no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF). Ekonomikas ministrijas uzmanības centrā ir finansējums pētniecībai, attīstībai un inovācijai. No šī brīža līdz 2020. gadam mēs šajā jomā investēsim EUR 168 miljonus ERAF finansējuma.

Uzmanības centrā ir galvenokārt atbalsts sadarbībai starp ekonomiku un zinātni — tā dēvētie kōppētījumi. Mums ir nepieciešams vairāk tirgum atbilstošu produktu, kurus varētu pētīt, izstrādāt un ražot Meklenburgā-Rietumpomerānijā, līdz ar to mēs palielinām ilgtspējīgas vērtības radīšanu. Darba tirgus primārajā sektorā tiek veidots vairāk uz zināšanām balstītu darbavietu. Labas iespējas turpmākai paaugstinātas vērtības radīšanai es saskatu sevišķi sinerģijā starp inovācijām un atbalstu ieguldījumiem.

Mēs visi esam dzīvīga Eiropas daļa. Arī federālo zemju kopiena apņēmīgi sniedz ieguldījumu darba un dzīves kvalitātes

paaugstināšanā mūsu valstī. Divdesmit pieci ekonomiskās izaugsmes gadi Meklenburgā-Rietumpomerānijā ir cieši saistīti ar Eiropas struktūrfondu ieguldījumu. Pašreizējā ES fondu plānošanas periodā mēs esam radījuši apstākļus turpmākai ilgtspējīgai izaugsmei mūsu federālajā zemē. Tās centrā atrodas turpmāka ekonomiskās atpalcības pārvarēšana. Mēs vēlamies paplašināt mūsu federālās zemes ekonomisko bāzi un uzlabot vispārējos nosacījumus lielāki nodarbinātībai.

Šeit ir paveikts daudz. Iepazīsiet mūs, atbraucot brīvdienās vai kā potenciālais investors. Aicinām pilnvērtīgi izmantot ES atbalsta sniegtās iespējas. Mēs jūs laipni uzņemsim Meklenburgā-Rietumpomerānijā.

HARRY GLAWE

Meklenburgas-Rietumpomerānijas federālās zemes ekonomikas, būvniecības un tūrisma ministrs

Citi ievērojami projekti, kas finansēti no ERAF un ESF 2007.–2013. gada periodā, ir:

- **ThermSelect**, Rostoka: Šis MVU īsteno apkures un enerģētikas programmu, kas ietver augstas veiktspējas un efektīvu atjaunojamo energoresursu enerģiju uzņēmumu ēkām, birojiem un mājokļiem. Videi draudzīgās un ilgtspējīgās inteligentās sistēmas centrālā sastāvdaļa ir hibrīdās sistēmas siltumsūkņi, kurā kombinēta aerotermālās un ģeotermālās enerģijas izmantošana, kas papildināta ar solāro siltumsistēmu.
- **Schwerin**, Rostoka: **Human Med AG** un **Rostokas Universitāte** kopīgiem spēkiem ir izveidojušas nelielu, viegli lietojamu mobilu medicīnisko instrumentu taukaudu izvilksānai, kas izmantojams dermatoloģijā un reģeneratīvajā medicīnā. Šī ierīce tiks izmantota hronisku brūču aprūpē un rekonstruktīvajā ķirurģijā.
- **Enerģētikas ciemats**, Bolevika: Vietējais siltumtīkls nodrošina decentralizētu pašražotas siltumenerģijas un elektroenerģijas padevi vietējai lietošanai. Divas biomasas koģenerācijas stacijas izmanto reģionā iegūtus izejmateriālus, lai ražotu enerģiju izplatīšanai vietējā siltumtīklā.
- **Skola ar pozitīvu energobilanci**, Rostoka: Šajā Eiropas skolā un augstākās izglītības iestādē talantīgiem bērniem tika finansēta plaša energoapgādes un ēkas atjaunošana. Enerģiju ēkas vajadzībām nodrošina inovatīvi enerģētikas

inženiertehniskie risinājumi, kuru pamatā ir fotoelementu iekārta un nelielas vēja turbīnas.

- **Varnovas upe**, Rostoka: Tika veikta krastmalas pārplānošana, lai risinātu satiksmes problēmas starp pilsētas centru un dienvidaustrumu virzienu, savukārt uzlabojumi Vecās Varnovarmas reģionā ietver upes krastu nostiprināšanu un zaļo zonu. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.mecklenburg-vorpommern.de/startseite/>

PACEĻOTIES VIRS KONKURENCES

EEW Special Pipe Constructions GmbH, kas ir līderis viena pāļa vēja turbīnu balstu tirgū pasaulē, ir aktīvi iesaistījies sadarbības projektos ar Vācijas Frauenhofer centru lielu konstrukciju izmantošanai ražošanas inženiertehniskajos risinājumos (*Fraunhofer Application Center for Large Structures in Production Engineering*), izstrādājot vieglākas konstrukcijas atklātā jūrā izmantojamu lielu vēja turbīnu (ražo līdz pat 10 megavatiem) būvniecībai. Nesen ekonomikas ministrs Harijs Glawe (*Harry Glawe*) prezentēja turpmākas subsīdijas kā daļu no kampaņas "Eiropa manā reģionā" jaunam *EEW SPC* un *Fraunhofer* centra sadarbības projektam, kura mērķis ir izstrādāt inovatīvu procedūru biežsienu plākšņu kombinēšanai.

<http://www.eewspc.com/>

VESELĪGA PERSPEKTĪVA IZCILĪBAS CENTRAM

Cortronik izstrādā un ražo stentus — medicīniskus asinsvadu balstus kardiovaskulārajai sistēmai. Uzņēmumā ir nodarbinātas vairāk nekā 200 personas, un tas ražo pusmiljonu stentu gadā. Tas galvenokārt gūst labumu no koppētījumiem ar Implantu tehnoloģiju un biomateriālu institūtu, Medicīnas tehnoloģiju kompetences centru Meklenburgā-Priekšpomerānijā, kā arī universitātēm Rostokā un Greifswaldē. Kopā ar partneriem tas ir veiksmīgs ilgtspējīgas vērtības ķēdes piemērs, kur gan pētniecība, gan izstrāde un ražošana notiek ražotnē Varnemundē.

<http://www.cortronik.com/de/>

Aprites ekonomikas attīstīšana

VEIDOJOT SPĒCĪGĀKU, VIDEI NEKAITĪGĀKU UN ILGTSPĒJĪGĀKU NĀKOTNI

Aprites ekonomikas mērķis ir noslēgt produktu aprites ciklu, paturot ekonomikā iespējami daudz resursu un tādējādi samazinot atkritumu daudzumu un veicinot ilgtspēju. Tā kā Eiropas Komisija piedāvā pasākumu kopumu aprites ekonomikas attīstīšanai, *Panorama* parāda, kā kohēzijas politikas finansējums var kalpot šo mērķu atbalstam.

Lai aprites ekonomika darbotos, produktu, materiālu un resursu vērtībai jāpaliek noderīgai iespējami ilgu laika periodu. Tās mērķis ir pārveidot ekonomiku tā, lai tā ietvertu gan konkurētspēju, gan resursu efektivitāti.

Aprites ekonomika pozitīvi ietekmē uzņēmējdarbību. Jebkura virzība pretim aprites ekonomikai var būtiski atmaksāties, aizsargājot uzņēmējus pret resursu nepietiekamību un cenu svārstībām, ko rada preču krājumu samazināšanās. Turklāt aprites ekonomika prasa inovatīvu pieeju ražošanai un patēriņam, kas piedāvā nozīmīgas iespējas zinošam uzņēmējam.

2015. gada decembrī Eiropas Komisija pieņēma aprites ekonomikas tiesību aktu kopumu, lai veicinātu konkurētspēju, izveidotu darbvietas un radītu ilgtspējīgu izaugsmi. Tiesību aktu kopumā ir izklāstīti pasākumi, kas paredzēti, lai palīdzētu uzņēmējiem, valsts iestādēm un patērētājiem veikt pāreju uz aprites ekonomiku.

APSLĒPTIE DĀRGUMI

Loka noslēgšanas projekta (*Closing the Circle (CtC)*) ietvaros 130 hektārus lielā atkritumu poligonā Beļģijas austrumos tiek izrakti otrreizējie izejmateriāli un radīta videi nekaitīga enerģija. Atkritumu poligonā Houthalenā-Helhterenā atrodas 16 tonnas sadzīves un industriālo atkritumu, no kuriem atkārtotai izmantošanai tiek atdalīti izdedži, tērauds, varš un citi metāli. Turklāt, sadedzināmie materiāli tiek pārveidoti enerģijā, izmantojot augstas temperatūras plazmas tehnoloģiju. Šim inovatīvajam risinājumam ir potenciāls radīt tādu enerģijas apjomu, ar kuru līdz pat 200 000 ģimeņu pietiks 20 gadiem. Kad visi atkritumi tiks izrakti un izmantoti atkārtoti, vieta tiks pārvērsta par ilgtspējīgu dabas rezervātu.

CtC bruģēja ceļu programmas “Apvārsnis 2020” projektam New-Mine, kura ietvaros tiek veidots ES apmācības tīkls, lai meklētu veidus resursu atgūšanai no atkritumu poligoniem.

Iegūt vairāk, izmantojot mazāk

Galvenais mērķis ir iegūt maksimālu vērtību un pilnībā izmantot izejmateriālus, produktus un atkritumus. Savukārt tas nodrošina ietaupījumu enerģijas izmantošanā un samazina siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas, kas abas ir ES prioritātes. Līdz ar to aprites ekonomika veicina atkritumu rašanās novēršanu un uzsver nepieciešamību plašāk izmantot pārstrādes un otrreizējas izmantošanas sniegtās iespējas, vienlaikus samazinot ar atkritumu poligonu ekspluatāciju un atkritumu sadedzināšanu saistītas operācijas.

^ Ljubljanas reģionālais atkritumu pārstrādes centrs uzlabo pārstrādi un palīdz padarīt atkritumu savākšanu ilgtspējīgu

ES kohēzijas politikai var būt vadošā loma aprites ekonomikas īstenošanā dzīvē. 2014.–2020. gada periodā nozīmīgs finansējuma apjoms ir atvēlēts atkritumu apsaimniekošanai, inovācijai, resursu efektivitātei, MVU konkurētspējai un ieguldījumiem zema oglekļa satura tehnoloģijās — visiem šiem aspektiem ir būtiska nozīme aprites ekonomikas veidošanā.

Kopējais kohēzijas politikas finansējuma apjoms, ko var izmantot ilgtspējīgai un videi draudzīgai ekonomikai nākotnē, ir aptuveni EUR 150 miljardi. Šos līdzekļus papildinās citu ES finansēšanas programmu, piemēram, "Apvārsnis 2020", LIFE un COSME, līdzekļi. Turklāt šie liela mēroga ieguldījumi piesaistīs privātā sektora finansējumu un kompetenci.

Labāka atkritumu apsaimniekošana

Aptuveni EUR 5,5 miljardi no šiem līdzekļiem tika piešķirti atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanai visā Eiropā. Tas tiek darīts ar mērķi attīstīt tādas atkritumu apsaimniekošanas iespējas, kas koncentrējas uz atkritumu rašanās novēršanu, otrreizēju izmantošanu un pārstrādi. Ir paredzēti finanšu līdzekļi arī tam, lai uzlabotu atkritumu pārstrādes infrastruktūru ES mazāk attīstītajos reģionos. Kopumā šiem ieguldījumiem būtu jāpalielina pārstrādes spējas par 5,9 tonnām atkritumu gadā.

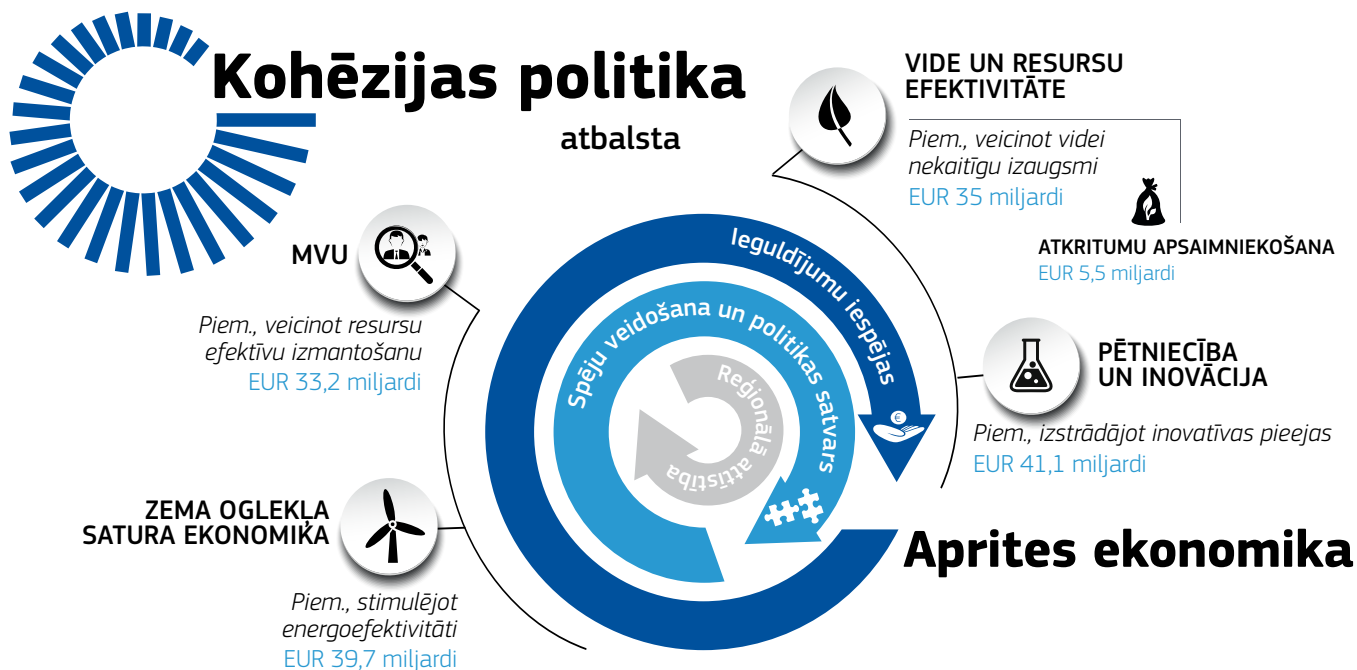
Esošo atkritumu lietderīgāka izmantošana ir aprites ekonomikas pamatprincips. Kohēzijas politikas ietvaros aptuveni

SLOVĒNIJA VEICINA ILGTSPĒJU

Slovēnijas galvaspilsēta Ljubljana ir stingri apņēmusies īstenot ilgtspējīgas ūdens apsaimniekošanas praksi — pielikt ievērojamas pūles, pateicoties kurām Eiropas Komisija tai nesēn piešķir 2016. gada Eiropas Zaļās galvaspilsētas titulu. Kopš pievienošanās ES pilsēta ir par 59 % samazinājusi atkritumu daudzumu, kas nonāk atkritumu poligonos, investējot atkritumu rašanās novēršanas un otrreizējas izmantošanas stratēģijās. Šobrīd tajā tiek radīts par 41 % mazāks daudzums atkritumu uz vienu iedzīvotāju nekā vidēji Eiropā. Šajos panākumos būtiska nozīme ir Ljubljanas Reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas centram. Ar jaunākajām tehnoloģijām aprīkotajā centrā, kas apkalpo 37 pašvaldības, tiek šķīroti, pārstrādāti un apstrādāti visu veidu atkritumi, kā arī ražota biogāze elektrības ražošanai un apkurei.

EUR 2,3 miljardi ir atvēlēti ieguldījumiem videi draudzīgos ražošanas procesos un palīdzības sniegšanā MVU, lai tie spētu efektīvāk izmantot resursus. Ir arī iespējas atbalstīt tādu produktu izstrādi, kas ir ilgāk izmantojami un kurus var viegli saremontēt vai pārstrādāt. Turklāt tirgū parādās jauni produkti, kas radīti no pārstrādātiem vai reģenerētiem materiāliem. Kohēzijas politikas atbalstu varētu saņemt arī turpmākas inovācijas jomā, kas saistīta ar tendenci pārstrādāt atkritumus jaunos augstākas kvalitātes produktos (*upcycling*).

Ar finansējumu tiek arī atbalstīti uzlabojumi ūdens apsaimniekošanas jomā, kurai laikā no 2014. līdz 2020. gadam no kohēzijas politikas līdzekļiem atvēlēti EUR 15 miljardi. Ieguldījumus var izmantot, lai uzlabotu notekūdeņu attīrīšanu un palīdzētu kopienām izmantot ūdeni plašāk, piemēram, ar attīrītiem notekūdeņiem apūdeņojot parkus un tīrot ielas.

Atbalsts pētniecībai un inovācijai

Ar lietpratīgas specializācijas stratēģiju palīdzību reģioni visās dalībvalstīs ir izvēlējušies prioritārās jomas, kas tiem var palīdzēt virzīties pretim aprites ekonomikai. Pētniecības un inovācijas prioritātes var mainīties atkarībā no katra reģiona stiprajām pusēm, bet tās var ietvert bioekonomikas attīstīšanu, soļus pretim kompozītmateriālu ieviešanai vai arī ražošanas procesu pārveidošanu, padarot to efektīvākus.

Eiropas Komisija atbalsta reģionus, piemēram, ar Pārdomātas specializācijas platformu, kas nodrošina profesionālas konsultācijas par pētniecības un inovācijas stratēģiju izveidi un īstenošanu lietpratīgas specializācijas vajadzībām. Platforma arī palīdz veicināt starpreģionālo sadarbību jautājumos, kas saistīti ar inovāciju aprites ekonomikas vajadzībām, un tādās konkrētās jomās kā rūpniecības modernizācija.

Labi definēta stratēģija

Organizācijām, kas ir ieinteresētas kohēzijas politikas finansējuma iegūšanā, jāparāda, ka tām ir stratēģiska pieeja. Tas nozīmē, ka ieguldījumiem atkritumos jāatbilst atkritumu apsaimniekošanas plāniem, un valsts un reģiona mēroga liet-

pratīgas specializācijas stratēģijās jānostiprina ieguldījumi inovācijā.

Komisija var sniegt tehnisku palīdzību dalībvalstīm, reģioniem un pilsētām šādu stratēģiju sagatavošanā un ieviešanā. Ir pieejama arī palīdzība valstu un reģionu iestāžu nostiprināšanai, lai nodrošinātu to, ka nepastāv nekādi administratīvi šķēršļi aprites ekonomikas attīstīšanai.

DALĪTA IZPRATNE

Turpmākais kohēzijas politikas atbalsts dažādām platformām un tīkliem palīdzēs izveidot ilgtspējīgāku ekonomiku. Īrijā viena no šādām platformām palīdzēja MVU uzlabot atkritumu apsaimniekošanas praksi un samazināt iegādes izmaksas. SMILE resursu birža piedāvā uzņēmējiem bezmaksas pakalpojumu, kas mudina tos veikt dažādu produktu apmaiņu, ietaupot līdzekļus, samazinot atkritumu poligonos nonākušo atkritumu daudzumu un attīstot jaunas uzņēmējdarbības iespējas. Piedāvātās preces var būt gandrīz jebkas — no auduma pārpalikumiem, ko var izmantot radošām nodarbībām vai izglītojošiem materiāliem bērniem, līdz pat nevēlamiem gaismas ķermeņiem, kas citādi nonāktu atkritumu poligonos.

CĪŅA AR JŪRU PIESĀRŅOŠĪEM ATKRITUMIEM

Projekta “Cirkulārais okeāns” — vēl viena *RegioStars* balvu konkursa finālista — komanda cenšas rast alternatīvus pielietojuma veidus izmestiem zvejas tīkliem un virvēm attālos Ziemeļu reģionos un Arktikas reģionā. Tādēļ projekta komanda veic eksperimentālus izmēģinājumus ar jauniem produktiem, kas izgatavoti no tīkliem, to-starp, dzelzsbetonu, ķieģeļflīzēm un jumta siltināšanas materiāliem. Tiek veikti arī izmēģinājumi, lai ar šiem zvejas tīkliem aizvāktu no ūdens piesārņojošās vielas. Šis praktiski pielietojamās metodes palīdzēs samazināt okeānos nonākušo plastmasas atkritumu apjomu — 12,7 tonnas gadā —, vienlaikus pārstrādājot liekos izstrādājumus jaunus augstākas kvalitātes produktos.

Turklāt var būt nepieciešama turpmāka rīcība, lai radītu aprites ekonomikai atbilstošus apstākļus. Par prioritāti jānosaka atbilstošas apmācības un prasmju nodrošināšana darbspēkam, un ir jāpiesaista privātā sektora finansējums, kas papildinātu valsts ieguldījumus tehnoloģijās, procesos un infrastruktūrā. Jo īpaši atbalsts nepieciešams MVU un sociālajiem uzņēmumiem, lai tie varētu plaukt aprites ekonomikā.

Pastāv arī pārrobežu sadarbības iespējas, lai palielinātu aprites ekonomikas ietekmi. Piemēram, būtiska nozīme ir ES finansētiem projektiem, kas rada sinerģijas starp reģioniem un nozarēm, veido izpratni un izplata informāciju par paraugprakses piemēriem.

Turklāt, tā kā aprites ekonomika ir neatņemama Pilsētvides attīstības programmas sastāvdaļa, pilsētas strādās kopā ar Komisiju un citiem partneriem pie tādiem jautājumiem kā atkritumu apsaimniekošana, resursu efektivitāte un sadarbīgais patēriņš. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku: eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614
Ceļā uz aprites ekonomiku: ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/circular-economy/index_en.htm

EFEKTĪVA RESURSU IZMANTOŠANA

Astoņi partneri no sešām valstīm ir apvienojušies, lai veicinātu efektīvu resursu izmantošanu Centrāleiropā. Projekts *Presource* palīdz MVU optimizēt to ražošanas procesus un līdz ar to samazināt atkritumu daudzumu. Projekta komanda ir izstrādājusi “*EDIT* vērtības rīku”, kas uzņēmumiem nodrošina trīs soļu metodoloģiju, ar kuru analizēt materiālu un enerģijas izlietojumu, kā arī to produktu dzīves ciklus, pirms tiek nodrošināti atbilstoši uzlabojumi. *Presource* nodrošina arī līdzfinansējumu videi draudzīgām inovācijām, un ir izveidojis kompetences platformu, lai dalītos ar rezultātiem visas Eiropas mērogā.

BIOEKONOMIKAS ATTĪSTĪŠANA

Pilsētiņa, kurā vienuviet darbojas vairāk nekā 100 pētnieki un zinātnieki, palīdz lauku reģioniem ar zemu apdzīvotības blīvumu kļūt mazāk atkarīgiem no enerģijas un izejmateriāliem. *Bio Centro*, kas atrodas Portugāles ziemeļos, izstrādā jaunus produktus un tehnoloģijas, kas dos stimulu aprites ekonomikai. Šis ir viens no finālistiem 2016. gada *RegioStars* balvas konkursā par izciliem reģionāliem projektiem.

Pilsētiņai jau ir milzīgi panākumi, radot vairāk nekā 20 pētniecības un izstrādes projektus un sešus jaunizveidotus uzņēmumus. *Bio Centro* eksperti darbojas vairākās nozarēs un ir nākuši klajā ar virkni progresīvu ideju. Piemēram, tiek izstrādātas biopārstrādes vienības petrolejas aizstājēju ražošanai. Vienlaikus kāda cita projekta ietvaros ir atrasts veids, kā atkārtoti izmantot siera rūpnīcas notekūdeņus, savukārt vēl kādā projektā tiek pētīta biomasas pelnu izmantošana degradētās augsnes uzlabošanai.

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

PANORAMA
ATZINĪGI
NOVĒR TĒ JŪSU
IEGULDĪJUMU!

“Vienkāršiem vārdiem” ir izdevuma *Panorama* sadaļa, kurā vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ieinteresētās personas pauž viedokli par reformēto kohēzijas politiku un stāsta par saviem plāniem 2014.–2020. gada periodam.

Panorama uzklausa ikvienu viedokli – sūtiet savas pārdomas dzimtajā valodā, un, iespējams, tās tiks iekļautas kādā no nākamajiem izdevumiem. Lai saņemtu informāciju par iesniegšanas termiņiem un vispārējus norādījumus par viedokļa paušanu, lūdzu, sazinieties ar mums. **regio-panorama@ec.europa.eu**

ES STRUKTŪRFONDI SNIEDZ REZULTĀTU — JA DARBOJAS INOVĀCIJU SISTĒMA!

^ Oulu, Somija

Somija pievienojās Eiropas Savienībai 1995. gadā un tādējādi kļuva tiesīga izmantot struktūrfondus. Šie fondi ir tikuši efektīvi izmantoti saskaņā ar mūsu inovāciju sistēmu, kuras viens no centrālajiem elementiem ir Oulu Universitāte.

Oulu reģions ir otrs vistālāk ziemeļos esošais reģions Somijā. Līdz 1940. gadam galvenais ienākumu avots bija lauksaimniecība un mežsaimniecība apvienojumā ar nozarēm, kas ar tām saistītas. Izteikts industrializācijas periods aizsākās pēc Otrā pasaules kara: tika būvētas jaunas hidroelektrostacijas, reģionā aizsākās metālrūpniecība un tika izstrādātas efektīvas metodes mežu izmantošanai. Nozīmīgākais lēmums tika pieņemts 1958. gadā, kad tika nodibināta Oulu Universitāte. Īsts veiksmes stāsts ir tās loma ekonomikas struktūras dažādošanā, kompetences līmeņa uzlabošanā un darbojoties kā inovāciju inkubatoram.

Oulu IKT industrijas būtisks sektors ir bezvadu datu pārraides sistēmas. Pašreiz IKT jomā vadošā ir un paliks inovāciju sistēma. Struktūrfondu atbalsts ir nodrošinājis nepieciešamos priekšnoteikumus šajā jomā, ko aizsāka Oulu Universitāte, Somijas VTT tehniskās pētniecības centrs un Oulu Lietišķo zinātņu universitāte. Izveidotā pētniecības vide, kuras centrā atrodas piektās paaudzes datu pārraide, nodrošinās to, ka mūsu uzņēmējdarbība atradīsies IKT attīstības priekšgalā.

Šīs trīs iestādes ir izstrādājušas tehnoloģiju, kas ļauj ražot drukātas mikroshēmas, tādējādi izveidojot reģionā pavisam jaunu un inovatīvu nozari. Rezultātā ir radušies vairāki augoši jaunizveidoti uzņēmumi. Struktūrfondu sniegtajam pastāvīgajam atbalstam ir skaidra un taustāma ietekme.

Oulu reģions ir ģeogrāfiski plašs. Nozīmīgākās rūpnieciskās aktivitātes notiek ārpus Oulu, kas ir reģiona centrs. Oulu Dienvidu institūts, kas ir Oulu Universitātes nodaļa, veic pētījumus ar augstas izturības metāliem un to izmantošanu metāla konstrukcijās. Šī projekta ietvaros tiek uzkrāta informācija par augstas izturības metālu

piemērotību inženiertehniskiem risinājumiem un to izstrādājumiem. Šie metāli ļauj izgatavot vieglākas metāla detaļas, kas parasti paaugstina energoefektivitāti.

Mūsu reģionā relatīvi spēcīga ir arī koksnes izstrādājumu ražošanas nozare. Ar Oulu Universitātes palīdzību Pudasjervi pilsēta ir sākusi projektu, kas pievēršas baļķu izmantošanai modernā pilsētā. Tā mērķis ir paplašināt baļķu izmantošanas iespējas, jo koks ir ekoloģisks un atjaunojams dabas resurss.

Būtiskākais elements efektīvai struktūrfondu izmantošanai ir reģionālā inovāciju sistēma. Tas ir kļuvis iespējams kopā ar

Oulu Universitāti, reģionālajām lietišķo zinātņu universitātēm, kā arī Somijas Tehniskās pētniecības centra dalību, aktīvu uzņēmējdarbības vidi un pašvaldības attīstības organizācijām. Bez šī attīstības organizāciju tīkla efektīva struktūrfondu izmantošana būtu apgrūtināta. ■

HEIKI OJALA (HEIKKI OJALA)

Oulu reģiona padomes reģionālās attīstības vadītājs, Somija

EIROPAS PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA NO ESI FONDIEM PORTUGĀLĒ

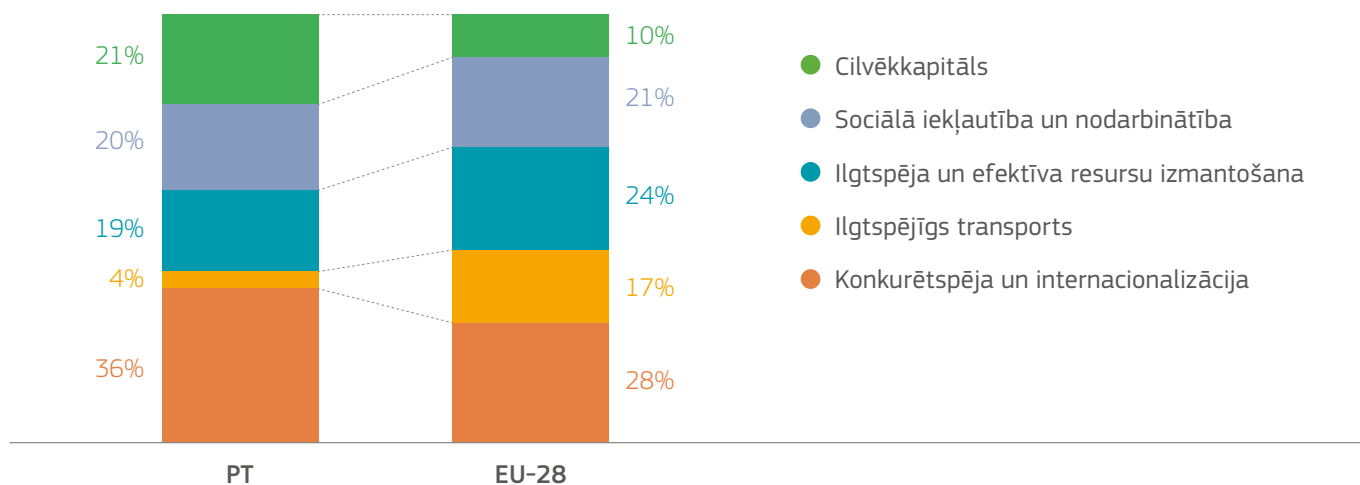
^ *Lisabona, Portugāle*

Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem) Portugālē ir nozīmīga loma pētniecības, inovāciju un uzņēmējdarbības veicināšanā un prasmju attīstīšanā, lai novērstu nevienlīdzību kvalifikācijas līmeņos un palielinātu nodarbinātību. Portugāles partnerības nolīgums "Portugāle 2020" arī turpmāk pievērsīsies strukturālo ierobežojumu pārvarēšanai valstī atbilstoši kohēzijas politikas Eiropas pievienotajai vērtībai.

Ļīdz ar teritoriālās kohēzijas ieviešanu Lisabonas līgumā kohēzijas politikas ietvaros vairāk ir tikusi uzsvērta ilgtspēja un teritoriālā analīze atbilstoši ES politikas darba kārtībai. Šajā kontekstā ESI fondu loma ir ļoti nozīmīga. Nesenā ekonomiskā krīze ir radījusi jaunus izaicinājumus attiecībā uz pārvaldību, līdzekļu efektīvu izmantošanu un politikas iedarbīgumu, kas liecina par atgriešanos pie Eiropas pievienotās vērtības ES īstenotajā politikā.

KOHĒZIJAS POLITIKĀS PRIORITĀTES PORTUGĀLĒ 2014.–2020. G. SALĪDZINĀJUMĀ AR ES 28

2014.–2020. gada periodā prioritārās ieguldījumu jomas Portugālē ir konkurētspējas veicināšana, stimulējot veiksmīgi pārdodamu preču un pakalpojumu radīšanu, nodarbinātības palielināšana, īpaši jauniešu vidū, prasmju un kvalifikāciju paplašināšana, nabadzības mazināšana, valsts pārvaldes modernizēšana, kā arī energoefektivitātes un ekoloģiskā prakses veicināšana.

Saskaņā ar šiem nosacījumiem inovācija un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kvalifikācija ir būtiskas, lai pārvarētu Portugāles konkurētspējas ierobežojumus. Tāpēc, tāpat kā iepriekšējos periodos, tās ir prioritārās struktūrfondu palīdzības jomas — 2014.–2020. gada periodā 57% no kopējā kohēzijas fondu finansējuma ir piešķirti konkurētspējai (36%) un cilvēkkapitālam (21%), salīdzinājumā ar 37% ES-28 (attieciņi 27% un 10%).

Konkurētspējas veicināšanai un bezdarba mazināšanai ir nepieciešams labāks izglītības līmenis un atbilstošas prasmes un zināšanas, kas atbilst darba tirgus prasībām. Līdz ar to mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas līmeņa samazināšana Portugāles skolās, kas 2000. gadā bija virs 40%, bija viena no prioritātēm, piesakoties ESI fondu finansējumam.

Eiropas fondu izmantošana profesionālai apmācībai, sevišķi veicinot profesionālās izglītības un dubultās sertificēšanas kārtību skolā, jo īpaši nelabvēlīgākā situācijā esošo bērnu vidū, kopā ar izglītības infrastruktūras uzlabošanu ir veicinājusi šī līmeņa samazināšanos līdz 14% 2015. gadā (11% ES-28) atbilstoši stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem.

Vēl viens izaicinājums ir pētniecības, inovācijas un zināšanu pārneses stimulēšana, kas ir būtiska darbavietu un ekonomiskās vērtības radīšanai. Saskaņā ar 2016. gada Eiropas inovācijas progresa ziņojumu Portugāle ir “vidēji novatoriska” ar sniegumu

zem Eiropas vidējā līmeņa, kas izriet no nepietiekamas koordinācijas starp uzņēmumiem un pētniecības un attīstības iestādēm, neliela iesniegto patentu skaita un vājas prasmju apguves. Taču 2008.–2015. gada periodā valsts sniegums ir uzlabojies, sasniedzot Eiropas vidējo līmeni attiecībā uz “novatori”, “atvērta, izcilas un pievilcīgas pētniecības sistēmas” un “finansējums un atbalsts”. Attiecībā uz “cilvēkkapitālu” Portugāles sniegums ir augstāks par vidējo ES, savukārt izdevumi pētniecībai procentos no IKP ir auguši līdz 1,3% 2014. gadā (2% ES 28).

Struktūrfondi ir izrādījušās ārkārtīgi nozīmīgi šo sasniegumu nodrošināšanai. Nolīgums “Portugāle 2020” līdzīgā veidā stiprināti pievērsīsies rīkiem, kas veicina pētniecību un izstrādi un zināšanu pārnesi uz uzņēmējdarbības nozari, lai paaugstinātu konkurētspēju un pievienoto vērtību, vienlaikus stiprinot Portugāles ekonomikas orientāciju uz veiksmīgi pārdodamiem produktiem un pakalpojumiem.

Nepārtrauktā kohēzijas politikas īstenošana inovāciju un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju izglītības un apmācības jomā parāda tās Eiropas pievienoto vērtību, veicinot izaugsmi un darbavietu radīšanu Portugālē, līdz ar to palīdzot stiprināt vienotu tirgu ar būtisku rezonansi citu ES reģionu un teritoriju ekonomikā.

Arī kohēzijas politikas pielāgojamība daudzveidīgajām vajadzībām un ES teritoriju potenciālam (kas balstīts subsidiaritātē un ģeogrāfiskajā vietā) kopā ar tāda vairāklīmeņu pārvaldības modeļa veicināšanu, kas pamatots ar partnerības principu, padara šo ES politiku par vienu no pamanāmākajiem Eiropas integrācijas apliecinājumiem visām teritorijām un to iedzīvotājiem. ■

DUARTE RODRIGEŠS (DUARTE RODRIGUES)
Portugāles Kohēzijas un attīstības aģentūras
padomes viceprezidents

FOSTER¹: ATVIEGLOJOT PIEKĻUVI FINANSĒJUMAM REĢIONA UZŅĒMUMIEM

^ Karkasona, Francija

ES kohēzijas politikas ietvaros OKSITĀNIJAS/ Pireneju-Vidusjūras reģions bija pirmais, kas izmantoja Eiropas Investīciju fondu (EIF), lai izplatītu instrumentus, kas paredzēti visiem reģiona mikrouzņēmumiem un MVU visās ekonomikas nozarēs.

Sekojojot Eiropas strukturālo un investīciju fondu rekomendācijām laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam, Langdokas-Rusijonas Viduspireneju reģions, kas ir atbildīgs par nozīmīgu daļu no apvidum piešķirto ES fondu pārvaldību, uzņēmās sarežģītu uzdevumu iegūt finansējumu mikrouzņēmumiem un MVU. Tas tika sasniegts, piesaistot gan reģiona, gan Eiropas līmeņa finansējumu, lai veicinātu privāta finansējuma ieguvu no bankām un investoriem ar mērķi palīdzēt reģiona uzņēmumiem izstrādāt attīstības projektus un sniegt atbalstu to īstenošanā.

2008. gadā reģions pirmoreiz izmantoja šo ieguldījumu fonda veidu, kas pazīstams kā JEREMIE, lai nodrošinātu EUR 15 miljonus no reģiona līdzekļiem un EUR 15 miljonus no Eiropas Reģionālās attīstības fonda 1370 mikrouzņēmumiem un MVU ar

kopumā 15 000 darbavietām. Kopējā ieguldījumu summa sasniedza EUR 172 miljonus, kas nozīmē, ka tā ir 5,8 reizes lielāka par projekta finansējumu.

Pamatojoties uz šiem panākumiem, 2015. gada beigās Langdokas-Rusijonas Viduspireneju reģions paplašināja šo iniciatīvu, sadarbojoties ar ES, lai attīstītu otru intervences fondu FOSTER TPE-PME. Tas nodrošināja EUR 52 miljonus, no kuriem EUR 20,35 miljoni nāca no reģiona un pārējā finansējuma daļa — no ES (EUR 22,2 miljoni no ERAF un EUR 9,45 miljoni no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai), arī šoreiz partnerībā ar EIF.

^ Compufirst, finansējuma saņēmējs no ES fonda JEREMIE līdzekļiem'

¹ FOSTER: FOnDs de SouTien des Entreprises Régionales (Atbalsta fonds reģionāliem uzņēmumiem)

Projekta mērķis ir veikt ieguldījumus EUR 214 miljonu apmērā aptuveni 2400 reģiona uzņēmumos un projekta vadības uzņēmumos, tādējādi sasniedzot lielāku skaitu uzņēmumu, it īpaši mikrouzņēmumus (ar mazāk nekā 10 darbiniekiem), un paverot iespējas šajā iniciatīvā iesaistīties uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības, mežsaimniecības un lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības nozarēs. Ir paredzēts sasniegt kopējo ieguldījumu apjomu, kas 3 līdz 5 reizes pārsniegs valsts ieguldījumus.

Finanšu starpnieki, kas īsteno *FOSTER TPE-PME*, tiks noteikti četros aicinājumos iesniegt pieteikumus, kas izsludināti 2016. gada jūlijā (http://www.eif.org/what_we_do/resources/foster/index.htm). Pieteikumu iesniedzējiem līdz 2016. gada 30. septembrim jāpiesakās uz kādu no četriem plānotajiem instrumentiem:

- riska dalīšanas aizdevumi EUR 3,5 miljonu apmērā, lai atbalstītu inovatīvus uzņēmumus izstrādes un attīstības procesā;
- līdzfinansējums, kas paredzēts riska kapitālam un attīstības kapitālam EUR 15 miljonu apmērā, lai veicinātu pašu kapitāla finansējumu MVU ar spēcīgu potenciālu attīstībai;
- banku garantijas EUR 20 miljonu apmērā, kas īpaši paredzētas uzņēmumiem to sākotnējās attīstības posmā un MVU, kuri reģionā darbojas lielā skaitā, ar aizdevumiem, kas ir mazāki par EUR 25 000;
- bankas garantijas finansējuma gala saņēmējiem lauksaimniecības sektorā EUR 15 miljonu apmērā. ■

KAROLA DELGA (CAROLE DELGA)

Langdokas-Rusijonas Viduspireneju reģiona priekšsēdētāja, Francija

STOKHOLMAS REĢIONS IEGULDA ILGTSPĒJĪGĀ PILSĒTAS ATTĪSTĪBĀ

^ Stokholma, Zviedrija

Stokholmas reģions ir straujāk augošais metropoles un galvaspilsētas reģions Eiropā. Pēdējās desmitgades laikā iedzīvotāju skaits reģionā ik gadu ir palielinājies par 35 000 līdz 40 000 cilvēkiem.

Lai apmierinātu pieaugošā iedzīvotāju skaita vajadzības, Stokholmas reģionam gadā jāuzbūvē 16 000 jaunu mājokļu — izaicinājums, ko tas vēlas pārvērst iespējā, lai veicinātu ilgtspējīgu pilsētas attīstību. Šim nolūkam Stok-

holma izmanto struktūrfondus, lai veiktu ieguldījumus videi nekaitīgā, veselīgā, lietpratīgā, pievilcīgā un iekļaujošā pilsētā.

Reģions nesen ir pieņēmis lēmumi ieguldīt SEK 120 miljonus divos projektos, lai stiprinātu ilgtspējīgu mājokļu būvniecību: *Grön BoStad Stockholm* un *Sverige bygger nytt*. Šie divi projekti, kuros puse no finansējuma nāk no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda, ir saistīti ar ilgtspējīgas pilsētas attīstības nozīmīgākajiem elementiem.

Stokholmas reģiona mērķis ir gūt labumu no kompetences, kas ir vides tehnoloģiju uzņēmumu rīcībā, un veicināt inovācijas un ilgtspējīgu attīstību. Turklāt, reģions uzskata, ka pastāv neizmantots darbaspēka potenciāls nesen iebraukušo imigrantu un to pilsoņu vidū, kas Zviedrijā mīt salīdzinoši īsu laiku, un to varētu izmantot augošās būvniecības nozares vajadzībām.

Ar *Grön BoStad Stockholm* projekta palīdzību Karaliskais tehnoloģiju institūts kopā ar citiem partneriem izveidos izmēģinājumu standus, kas paredzēti inovācijām vides tehnoloģiju uzņēmumos. Projekta mērķis ir izveidot iespējas attīstībai un jaunu energoefektivitātes un mazoglekļa tehnoloģiju izmantošanai būvniecības projektos Stokholmas apvidus pašvaldībās. Pasākumos tiks iesaistīta vides tehnoloģiju nozare, to stiprinot, tāpat ir paredzēts iesaistīt klientus, piemēram, pašvaldības, rajonu administrācijas, zemes īpašniekus utt., un kā arī palielināt informētības līmeni reģionā.

Sverige bygger nytt projekta ietvaros Zviedrijas Sabiedriskās nodarbinātības dienests kopā ar vairākām pašvaldībām, rajonu administrācijām, nozaru asociācijām un arodbiedrībām veicinās plašāku darbinieku piesaisti un stiprinās atbilstošu prasmju apgūšanu būvniecības nozares vajadzībām, lietderīgi izmantojot nesen iebraukušo imigrantu un to pilsoņu, kas Zviedrijā mīt salīdzinoši nesen, zināšanas. Tiks pastiprināti strādāts ar pamatvērtībām, veikta prasmju validācija, sniegts atbalsts valodas apguvē un veikta apmācība darbavietā, kā arī tiks veikta labāka salāgošana ar darbavietām tajos amatos būvniecības sektorā, kur vērojams darbaspēka trūkums.

Attīstības projekti uzsver Stokholmas reģiona vēlmi izmantot Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļus saskaņotām stratēģiskām iniciatīvām. Tas tiek panākts, koncentrējot resursus, pievēršoties uzņēmējiem un darbaspēkam, radot sinerģiju ar fondu palīdzību un piemērojot "Stokholmas modeli" — jaunu modeli finansējuma izmantošanai.

Šis jaunais pārvaldības modelis nozīmē to, ka kohēzijas politika ir ciešāk saistīta ar kopējo reģiona izaugsmes politiku un šim mērķim paredzētajiem pašvaldības resursiem un ka tā ietver lielāku savstarpējo mijiedarbību un atbalstu reģiona līmeņa dalībnieku vidū, lai izveidotu saskaņotas stratēģiskas iniciatīvas, kur dalībnieki vienlaikus izrāda iniciatīvu un uzņemas atbildību par saviem pasākumiem. Tādējādi, neskatoties uz to, ka struktūrfondu budžets Stokholmas reģionā ir viens no mazākajiem Eiropā, reģions joprojām spēs uzsākt un īstenot apjomīgus un nozīmīgus projektus. ■

JONASS ERTKVISTS (JONAS ÖRTQUIST)

Stokholmas pašvaldības Struktūrfondu partnerības sekretariāta vadītājs, Zviedrija

FOTO STĀSTI SLOVĒNIJĀ

Ši gada jūnijā Attīstības un Eiropas kohēzijas politikas pārvalde organizēja pasākumu "ES projekts, mans 2016. gada projekts" visā Slovēnijā. Žurnāls *Panorama* ir noķēris garšu 5000 projektiem, kuri kopš 2004. gada tikuši īstenoti Slovēnijā ar EUR 4,4 miljardus lielā finansējuma palīdzību.

Ar saukli "Investējot jūsu nākotnē" šie projekti ir palīdzējuši uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus un samazināt atšķirību starp reģioniem, attīstīt inovācijas un uzlabot konkurētspēju, palielināt Slovēnijas pievienoto vērtību uzņēmējdarbībā, aizsargāt ūdens resursus un kultūras mantojumu, kā arī izmantot pārrobežu uzņēmējdarbības potenciālu.

08

PANORAMA / RUDENS 2016 / Nr. 58

13

09

14

10

11

12

- 01 Koksnes zinātnes un tehnoloģiju nodaļa Ļubļanas Universitātes Biotehnoloģijas fakultātē
- 02 Ilgtspējīga tūrisma izvirzīšana par prioritāti pierobežas lauku apvidos
- 03 Sociāli atbildīgas pieejas veicināšana videi nekaitīgiem produktiem un pakalpojumiem
- 04 Inovatīvas skaitliskās simulācijas vides veidošana
- 05 Pragersko-HODOŠ dzelzceļa līnijas modernizācija
- 06 Atbalsts eko-sociālajām saimniecībām
- 07 HOME PLANT kultūras centra labiekārtošana ietver arī kinoteātra digitalizāciju
- 08 Enerģijas ražošanas atjaunošanas programma Rajka Hrastnik pamatskolā
- 09 CUL-ENERGY 4 KIDS ietver ilgtspējīgas enerģijas koncepciju izmantošanu bērnu rotaļlaukumiem
- 10 Investīcijas infrastruktūrā Mariboras lidostā
- 11 Škofja Loka Poļanskas apvedceļš apjož viduslaiku pilsētu
- 12 Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana Kolpas pierobežas reģionā
- 13 Dominikāņu klostera renovācija Ptujā
- 14 Jauna notekūdeņu attīrīšanas stacija nodrošina dzeramā ūdens piegādi Šaleškas ielejai

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/izbrani-projekti>

Konference “VIEDIE REĢIONI”

LIETPRATĪGAS SPECIALIZĀCIJAS IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANA EIROPAS IZAUGSMEI PRIORITĀRĀS JOMĀS

2016. gada 1. un 2. jūnijā Briselē notika konference “Viedie reģioni”, ko organizēja komisāre Krecu un tās pārziņā esošie dienesti Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorātā. Tā bija kā turpinājums 2013. gadā notikušam pasākumam, kas iezīmēja pagrieziena punktu, “Reģioni kā dzinējspēks jaunai izaugsmei ar lietpratīgas specializācijas palīdzību — stratēģiju saskaņošana kopīgiem mērķiem”.

Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Jirki Katainens (*Jyrki Katainen*), komisāri Elžbeta Beņkovska (*Elżbieta Bieńkowska*) un Tibors Navračičs (*Tibor Navracsics*), kā arī ģenerāldirektori Valters Defā (*Walter Deffaa*) un Roberts-Jans Smits (*Robert-Jan Smits*) pievienojās vadošajiem lietpra-

► Konferenču izstādē reģioni varēja prezentēt savas RIS3 jomas un meklēt sadarbības partnerus jaunu pievienotās vērtības radīšanas tīklu veidošanai

tīgas specializācijas ekspertiem pasākumā, kas iezīmēja inovatīvas reģionālās stratēģijas un sadarbību starp ES reģioniem, kā arī to pielietojumu Eiropas izaugsmes un konkurētspējas veicināšanā.

Šīs konferences mērķis bija:

- popularizēt nesen paveikto darbu un gūtos panākumus;
 - apspriest labākos veidus, kā paātrināt lietpratīgas specializācijas stratēģiju īstenošanu;
 - likt lietā konkrētu atbalstu kopīgam turpmākam darbam.
- Turklāt, tika atklātas tematiskas lietpratīgas specializācijas stratēģijas platformas enerģētikai, lauksaimniecībai un pārtikas ražošanai un rūpniecības modernizācijai.

Programma sastāvēja no trim daļām:

- Jaunākās norises lietpratīgas specializācijas jomā, ar ekspertiem un praktiskiem piemēriem no Pomožes (Polija), Andalūzijas (Spānija), Provansas-Alpiem-Azūra krasta (Francija) un Tamperes (Somija);
- Interaktīva sesija konkrētu sadarbības jomu identificēšanai jaunajās lietpratīgas specializācijas stratēģijas platformās enerģētikai, lauksaimniecībai un pārtikas ražošanai un rūpniecības modernizācijai, kuru mērķis ir kopīgu ieguldījumu veikšana šajās jomās. To iedvesmojusi “Avangarda iniciatīva” — ES reģionu grupa, kuras mērķis ir izveidot pasaules līmeņa klasterus un

GALVENIE POLITISKIE VĒSTĪJUMI

1. Šobrīd mēs īstenojam lietpratīgas specializācijas stratēģijas partnerībā ar vairāk nekā 120 ES reģioniem/valstīm. Mēs izmantojam pētniecību, inovāciju un to saikni ar uzņēmējdarbību kā reģionālās attīstības virzītājspēkus, balstoties uz reģionu spēcīgajām pusēm un to savstarpējo sadarbību.
2. Ieguldījumi lietpratīgā specializācijā veicina arī Eiropas Investīciju plāna īstenošanu. Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi) un Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) kopīgi darbojas, lai atbalstītu valsts un privātos ieguldījumus šajās prioritārajās jomās.
3. Tematiskās lietpratīgas specializācijas platformas sniedz atbalstu iesaistītajiem reģioniem, lai tie veidotu grupas un koordinētu savus ieguldījumus lietpratīgas specializācijas prioritārajās jomās. Tās ir izmantojamas, piemēram, projektu plūsmām, klasteru partnerībām, lai paceltu reģionāla mēroga centienus Eiropas līmenī, paraugprakses apmaiņai un tehniskajai palīdzībai.

➤ Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieks **Jirki Katainens** (Jyrki Katainen) norādīja, kā katrs Eiropas reģions var lietpratīgi specializēties un sasniegt izcilību, ieguldot prioritārajās jomās, izmantojot lietpratīgas specializācijas stratēģijas.

klasteru tīklus, it īpaši, izmantojot pilotprojektus un kopīgas demonstrācijas

(<http://www.s3vanguardinitiative.eu/>);

- Augsta līmeņa politiska diskusija starp dalībniekiem un komisāriem.

REZERVĒJIET DATUMUS, KAD NOTIKS ŠIE LIETPRATĪGAI SPECIALIZĀCIJAI VELTĪTIE PASĀKUMI

- 28.–30. septembris: Pirmā SMARTER konference, kas veltīta lietpratīgai specializācijai un teritoriālajai attīstībai, Sevilja (ES)
- 10.–13. oktobris: Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa, Brisele (BE)
- 3.–4. novembris: ES stratēģijas Donavas reģionam ikgadējais forums: “Inovācija Donavas reģionā”, Bratislava (SK)
- 8.–9. novembris: ES stratēģijas Baltijas jūras reģionam ikgadējais forums: “Viens reģions, viena nākotne — redzējums 2030. gadam”, Stokholma (SE)
- 16.–17. novembris: Rūpniecības modernizācija — turpmākā rīcība, Barselona (ES)
- 30. novembris–2. decembris: Eiropas Klasteru konference, Brisele (BE)
- 2017. gads: lietpratīgai specializācijai veltīta Eiropas mēroga konference.

Starp konferences akcentiem bija Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieka **Jirki Katainena** (Jyrki Katainen) uzruna, kurā tika uzsvērtā saikne starp lietpratīgas specializācijas stratēģijām un Eiropas Investīciju Plānu: “Tieši tāds ir šodien atklāto lietpratīgas specializācijas stratēģijas platformu patiesais mērķis — veidot ieguldījumu projektu plūsmu, lai attiecīgajām lietpratīgas specializācijas jomām piesaistītu investorus, uzņēmējus un novatorus”.

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU komisāre **Elžbeta Beņkovska** (**Elżbieta Bieńkowska**) kopā ar reģionālās politikas komisāri **Korinu Krecu** (**Corina Crețu**) atklāja lietpratīgas specializācijas stratēģijas platformu rūpniecības modernizācijai. Tā palīdzēs reģioniem visā Eiropā izveidot saikni ar uzņēmējdarbības un pētniecības kopienu, kas aktīvi darbojas jomās, kas saistītas ar rūpniecības modernizāciju, piemēram, svarīgās pamattehnoloģijas, inovācijas pakalpojumu jomā un resursu efektivitāte.

Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektors **Valters Defā** (**Walter Deffaa**) uzsvēra to, ka 21. gadsimtā lietpratīgas stratēģijas ir ES izaugsmes pamatā. Šādās stratēģijās izmanto uzņēmējdarbības prasmju atklāšanas procesu, iesaistot zinātniekus, uzņēmējus, pilsonisko sabiedrību un dažādu valsts sektora daļu pārstāvjus, lai kopīgi plānotu, kā reģions vai valsts var vislabāk izmantot savu potenciālu un zināšanas un kā komercializēt inovāciju jomā gūtos rezultātus, kā arī īstenot šos plānus.

Kopā ar Kolumbijas Tieslietu skolas tiesību un sociālo zinātņu profesoru **Čārlzu Sābelu** (**Charles Sabel**) un Eiropas ekspertu **Latīņamerikas izaugsmes iespējās Džaimu del Kastiljo** (**Jaime del Castillo**) dalībnieki arī iepazīnās ar starptautisko pieredzi lietpratīgas specializācijas jomā. Profesors Sābels sniedza objektīvu analīzi par lietpratīgas specializācijas pārvaldības izaicinājumiem, galveno uzmanību pievēršot diagnostikai un problēmu risināšanas uzraudzībai, kļūdu labošanai un tam, kā, īstenojot projektus un programmas, pielāgoties mainīgajai apkārtējai videi.

Konferences noslēgumā secinājumus prezentēja **Valters Defā** (**Walter Deffaa**) un **Roberts-Jans Smits** (**Robert-Jan Smits**). ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Mareks Przeors (Marek Przeor), Gudras un ilgtspējīgas izaugsmes kompetenču centra Ilgtspējīgas izaugsmes komandas vadītājs, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts: Marek.Przeor@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/smart-regions/
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

Apūlija: pievilcība, kas palielinās

Apūlija ir viens no vismazāk attīstītajiem reģioniem Itālijā, kas iepriekš ir saņēmis ievērojamu kohēzijas politikas fondu atbalstu un plāno turpināt iesākto 2014.–2020. gada plānošanas periodā.

RŪPNIECĪBAS POLITIKA APŪLIJĀ, IZMANTOJOT ES FONDUS

Reģionālās ekonomikas attīstības un dzīves kvalitātes uzlabošanas kontekstā uzņēmējdarbības sistēmas konkurētspējas atbalstīšanai ir izšķirīga nozīme. Tā ir sevišķi būtiska produktivitātes sistēmas atjaunošanai un tendencei veikt ieguldījumus, veicinot inovācijas un atverot tirgus, tostarp ar integrētiem ieguldījumiem, kas balstīti rūpnieciskos pētījumos un publiskajā un privātajā partnerībā.

Līdzšinējie pozitīvie rezultāti ir veicinājuši turpmākās izmaiņas un rūpniecības politikas iespēju palielināšanu jaunajā ES fondu ciklā 2014.–2020. gadam. Apūlijas rūpniecības politika ir pievērsusies galvenokārt stimulu radīšanai ieguldījumiem un kredītu iegūšanas atvieglošanai.

No vienas puses, ir tikuši noslēgti programmu līgumi un uzsāktas integrētas palīdzības programmas kopā ar atbalstu sākotnējām investīcijām mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem tūrisma nozarē. Citi stimuli ietver atbalstu mikrouzņēmumiem, kuru dibina nelabvēlīgākā situācijā esoši iedzīvotāji, atbalstu inovatīviem uzņēmumiem (gan jauniem, gan esošiem), atbalstu investīcijām vietējo plašsaziņas līdzekļu MVU un atbalstu produktīvās piepilsētu teritorijās.

No otras puses, ir ticis uzsākts aktīvs atbalsts garantiju, pretgarantiju un līdzgarantiju veidā MVU.

Kopumā atbalsts ir palīdzējis sasniegt šādus rezultātus:

- › finansējums vairāk nekā 11 000 uzņēmumiem;
- › valsts atbalsts pārsniedz EUR 1 miljardu;
- › aptuveni EUR 4 miljardi finansētu ieguldījumu;
- › vairāk nekā 27 000 operacionālas darba vienības.

2014.–2020. gada programmas pirmajā īstenošanas gadā (kopš 2016. gada jūlija) aizsāktās iniciatīvas ir devušas šādus rezultātus:

- › iesniegtas 2056 iniciatīvas;
- › ieguldījumi vairāk nekā EUR 1,1 miljardu apmērā;
- › pieprasīta palīdzība vairāk nekā EUR 418 miljonu apmērā;
- › vairāk nekā 32 000 operacionālas darba vienības.

Apūlija ir viens no pievilcīgākajiem reģioniem Itālijā investīcijām rūpniecībā. Pieteikumi ir saņemti arī no ārvalstu uzņēmumu grupām no Vācijas, ASV un Indijas, kas veido vairāk nekā pusi no kopējā pieprasījuma pēc līgumiem programmas ietvaros. Rūpnieciskus projektus iesnieguši arī daudznacionāli Itālijas uzņēmumi.

Pateicoties ES finansējumam, reģionālā rūpniecības politika nodrošina arī līdzdalību, kas paredzēta cilvēkkapitāla atbalstam un produktīvu apdzīvotu vietu pārveidei.

Apūlijas reģions, kas iespējams, citur pasaulē vairāk pazīstams kā *Puglia*, stiepjas 400 kilometrus no ziemeļiem uz dienvidiem gar Itālijas “zābaka” “papēdi”. Tas ir mag-nēts tūristiem, kas masveidā ierodas šajā apvidū ar zemo cenu lidojumiem uz Bari un Brindizi lidostām, lai baudītu sauli un jūru un maksimāli izmantotu to, ko sniedz šis apgabals, kura bagātības ir dabas skaistums, vēsture un arhitektūra.

Kohēzijas politikai ir nozīmīga loma tādos reģionos kā Apūlija. 2015. gada augustā Eiropas Komisija pieņēma Darbības prog-rammu (DP) Apūlijai ar EUR 7,12 miljardu budžetu. EUR 3,56 miljardi no šā budžeta tiks rasti Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda līdzekļos un tiks papildināti ar valsts līdzfinansējumu. Atbilstoši Itālijai noteiktajām ieguldījumu prioritātēm finansējums tiks novirzīts:

- reālās ekonomikas veicināšanai, atbalstot inovācijām draudzīgu uzņēmējdarbības vidi, konkurētspēju, MVU, pētniecību un izstrādi, kā arī digitālo programmu;
- augstas veiktspējas un ilgtspējīgas infrastruktūras ieviešanai, efektīvākai dabas resursu un vides pārvaldībai, labākiem transporta savienojumiem un pārejai uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni;
- sociālo pakalpojumu un izglītības uzlabošanai, veicinot sociālo iekļautību un cīnīties pret nabadzību, veicinot izglītību un apmācību, kas vērsta uz darba tirgu, un atbalstot darbaspēka mobilitāti un nodarbinātības pieejamību.

Pieņemot DP, reģionālās politikas komisāre Korina Kretu (*Corina Crețu*) sacīja: “Sirsnīgi apsveicu ar šīs vērienīgās prog-rammas pieņemšanu. Tā atraisīs liela mēroga ieguldījumus, kas sekmēs inovācijai un uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, līdz ar to radot tūkstošiem darbavietu. Tā arī veicinās reģiona pievilcību un uzlabos reģiona iedzīvotāju dzīves kvalitāti.”

EUSAIR

Apūlija ietilpst arī ES stratēģijā Adrijas un Jonijas jūras reģio-nam, kas savstarpēji savieno jūras, piekrastes un teritoriālos apgabalus četrās ES dalībvalstīs, tostarp Itālijā, un četrās ārpus savienības valstīs. Ar vairāk nekā 70 miljoniem šajā reģionā mītošo cilvēku EUSAIR ir ļoti nozīmīga loma Eiropas ģeogrāfiskajā nepārtrauktībā caur ciešāku sadarbību jūras ekonomikas veicināšanā, vides saglabāšana, transporta un enerģētikas savienojumu uzlabošanā un ilgtspējīga tūrisma veicināšanā (skatīt *Panorama* 57. izdevumu).

STARE BENE A SCUOLA = SICUREZZA IN SE STESSI + APPRENDIMENTO MIGLIORE

“DIRITTI A SCUOLA” — ATZĪTS PAR LABĀKO

2015. gada *RegioStars* balvu pasniegšanas ceremonijā projekts “Diritti a Scuola” tika atzīts par labāko kategorijā “Iekļaujoša izaugsme: cilvēku ar sociālās atstumtības risku integrēšana sabiedrībā”. Atzinīgi tika novērtēta projekta pieeja bērnu paturēšanai skolā ar dažādu preventīvu pasākumu palīdzību, kas galvenokārt paredzēti pamatskolas audzēkņiem un tiem, kas pabeiguši pirmos divus gadus vidusskolā. Tajā kā prioritārie tika izvirzīti bērni ar invaliditāti un nelabvēlīgākā situācijā esoši bērni, projekts īpaši pievērsās skolām ar augstāko priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas līmeni.

Kombinējot izglītību un sociālo aprūpi, projekta ietva-ros tika nodrošinātas konsultācijas, ieteikumi izglītības jomā un starpkultūru mediācija. Ieguvēji bija gan skolu audzēkņi, gan viņu ģimenes, un nozīmīgi samazinājās mācības priekšlaicīgi pārtraukušo skolu audzēkņu skaits. Īpaši izveidotais palīdzības centrs sniedza konsultācijas un informāciju aptuveni viena trešdaļai no projektā iesaistīto skolu audzēkņiem (+/- 50 000) un 10 000 ģimenēm. Īpaši palīdzība tika sniegta skolu audzēkņiem, kuri ir migranti, un viņu ģimenēm jautājumos, kas saistīti ar sociālo atstumtību un integrāciju.

KOPĒJĀS IZMAKSAS: EUR 140,48 MILJONI
ES IEGULDĪJUMS: EUR 75,23 MILJONI

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/italy/tackling-school-drop-out-rates-and-improving-results

Lietderīgi iztērēta nauda

Saskaņā ar Apūlijas reģiona priekšsēdētāja Mikeles Emiljāno (*Michele Emiliano*) teikto (skatīt interviju šajā izdevumā) kohēzijas politikas fondu finansējums 2007.–2013. gadā ļāva reģionam cīnīties ar ekonomiskās lejupslīdes nelabvēlīgo ietekmi un padarīt to pievilcīgu un konkurētspējīgu.

Vairākās nozarēs tika veikti strukturāli ieguldījumi, tostarp vides, pilsētu attīstības, uzņēmējdarbības konkurētspējas, izglītības un apmācības, lietišķo pētījumu, infrastruktūras un pakalpojumu, kā arī labklājības un veselības aprūpes pakalpojumu jomā. Piemēram, no aptuveni EUR 4 miljardiem, no kuriem ap 10% bija paredzēti pētniecībai, ieguvēji bija vairāk nekā 18 000 uzņēmumu, un ar ieguldījumiem tika radītas aptuveni 70 000 jaunas darbavietas.

Veselības aprūpes sektorā tika finansēti vairāk nekā 150 projekti, lai uzlabotu vietējo specializēto pakalpojumu tīklu, kas tagad ir aprīkots ar jaunākajiem tehnoloģijas sasniegumiem. Attiecībā uz labklājību ir sasniegti būtiski rezultāti bērnu piešķiršanas pakalpojumu un vecu cilvēku un aprūpējamo personu aprūpes pakalpojumu jomās.

Rīcība vides aizsardzības jomā ietvēra vairāk nekā 300 augšnes aizsardzības projektus, lai novērstu un mazinātu dabiskos riskus. Atbalstu saņēma arī tūrisms, pateicoties finansējumam vairākiem popularizēšanas un uzlabošanas projektiem, kā arī 400 darbībām, lai aizsargātu un popularizētu vēsturisko un kultūras mantojumu, pievērstos vēsturiskām vietām, muzejiem un katedrālēm.

Attiecībā uz izglītību un apmācību panākts būtisks uzlabojums, samazinot mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas gadījumu skaitu — rezultāts, ko var attiecināt arī uz projektu "*Diritti a scuola*" ("Tiesības skolā"), kas 2015. gadā ieguva RegioStars balvu kategorijā "Iekļaujoša izaugsme" (skatīt projekta lodziņu). Nodarbinātības jomā aptuveni 600 000 Apūlijas iedzīvotāju piedalījās apmācību iniciatīvās, vairāk nekā puse no viņiem bija vecumā līdz 25 gadiem.

APŪLIJAS ICT LIVING LAB SNIEDZ PATIESUS IEGUVUMUS

Apūlijas *Living Lab* projekts nodrošināja reģionam jaunu politikas pieeju, lai cīnītos ar ekonomisko krīzi un sekmētu ilgtspējīgu attīstību. Tā ietvaros tika izveidots tehnoloģisko inovāciju rīks, lai ļautu vietējiem uzņēmumiem, jo īpaši MVU, apmierināt valsts sektora vajadzības. Projekta rezultātā izveidotais uz zināšanām balstītais tīklu veidošanas modelis var radīt nozarei pielāgotu vidi inovācijām reālās dzīves apstākļos. Tā kā pakalpojumi un platformas ir radītas kopā ar gala lietotājiem/patērētājiem ikdienas apstākļos, iznākamam vajadzētu vairāk atbilst potenciālajam pielietojumam tirgū.

ICT Living Lab apkopoja konkrētas sabiedrības vajadzības kopā ar tehnoloģiskiem risinājumiem šiem jautājumiem īpaši izveidotā tiešsaistes datubāzē, kas pazīstama kā "prasību katalogs". 2015. gada beigās šajā katalogā bija apkopotas vairāk nekā 400 prasības, savukārt partneru katalogā reģistrētas 200 dažādas vienības.

**KOPĒJĀS IZMAKSAS:
EUR 39,79 MILJONI
ES IEGULDĪJUMS:
EUR 22,17 MILJONI**

<http://livinglabs.regione.puglia.it/>

Visbeidzot, 160 pašvaldībās tika īstenoti pilsētu atjaunošanas projekti, un šīs pašvaldības tagad palīdz padarīt visu reģionu vēl pievilcīgāku tūristiem.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.regione.puglia.it/>

Apūlija

Iedzīvotāji

4 050 803 (2013. g.), kas ir 6,8% no valsts iedzīvotājiem.

Darba tirgus

2013. gadā tikai mazāk nekā 46% iedzīvotāju bija nodarbināti, salīdzinot ar 59,8% vidēji valstī (ES 68,3%); bezdarba līmenis bija 19,8% (valstī 12,2%, ES 10,8%), jauniešu (līdz 25 gadiem) bezdarbam sasniedzot 49,7% (valstī 40,0%, ES 23,5%).

Ekonomika

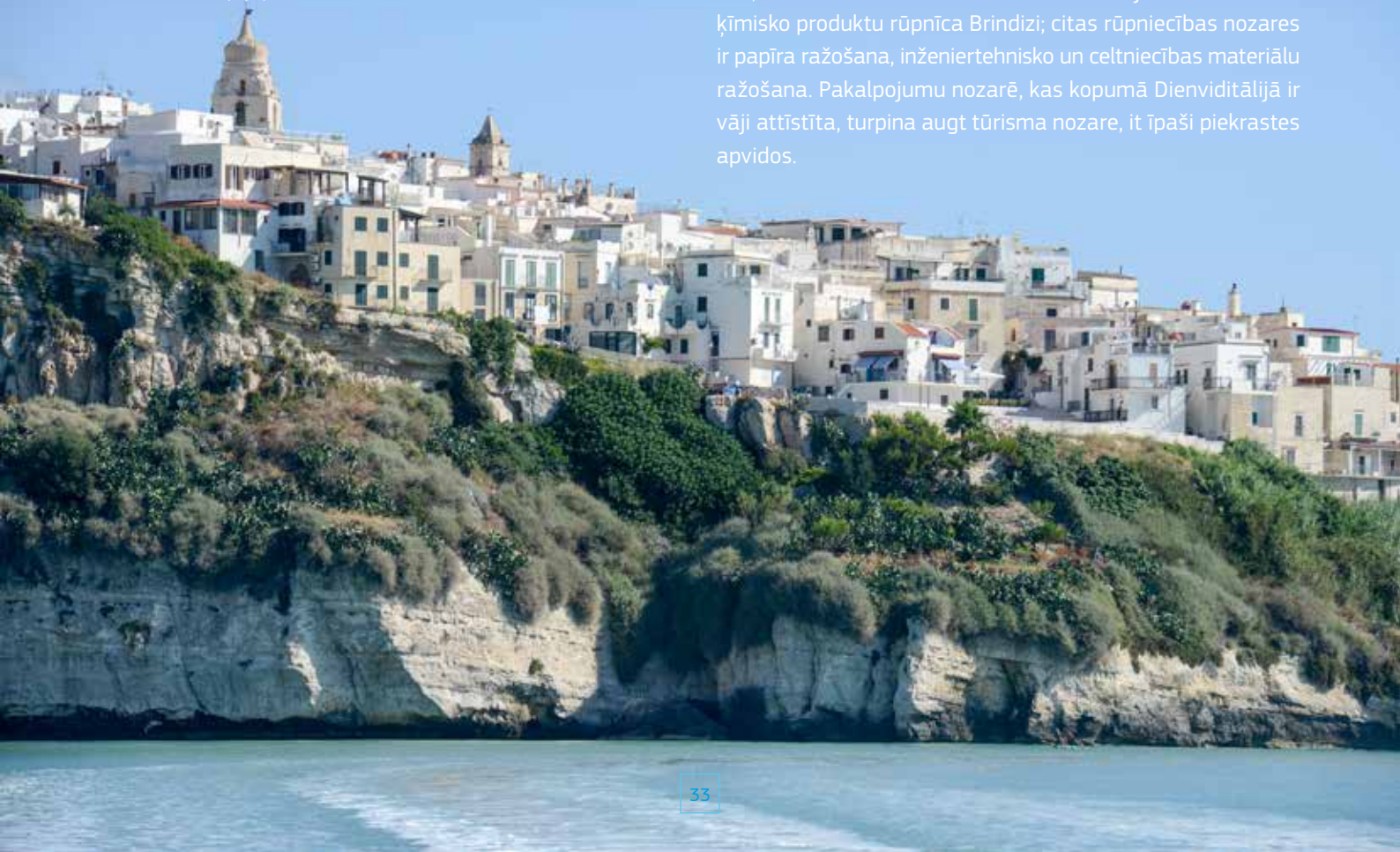
Ekonomiskās attīstības jomā reģions atpaliek no valsts un ES līmeņa. 66,8% no ES-28 IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas līmeņa, produktivitātei sasniedzot 94,8% ES un 110,8% Itālijā. Galvenie nozaru rādītāji, izteikti procentuālajā daļā no bruto pievienotās vērtības, valstī ir pakalpojumi (26,5), finanšu un citas aktivitātes (25,7), tirdzniecība un transports (22,5), rūpniecība (13,4), būvniecība (8,1) un lauksaimniecība (3,7).

Lietpratīgas specializācijas jomas

Apūlija tiek uzskatīta par dinamiskāko reģionu Dienviditālijā. Lai gan ieguldījumi pētniecībā un izstrādē ir zem valsts vidējā līmeņa, reģionālās iestādes nesēn ir veicinājušas vairākas iniciatīvas, lai atbalstītu ar inovācijām saistītas aktivitātes reģionā. Inovācijas politika pievēršas produktīvu un tehnoloģiski attīstītu rajonu izveidei, tīklu veidošanai starp pētniecības institūcijām un cilvēkkapitāla apmācībai. Kopā ar Emīliju-Romanju Apūlija bija viens no pirmajiem reģioniem Itālijā, kas īstenoja lietpratīgas specializācijas stratēģiju.

Citas svarīgas nozares

Vērtējot pēc ieguldījuma ekonomikas attīstībā, lauksaimniecības piensums Apūlijā ir nozīmīgāks nekā pārējā Itālijā. Tā ir līdere kviešu, olīveļļas un tomātu eksportā. Vienīgie nozīmīgie mājlopi ir aitas, taču reģionā ir ceturta augstākā zivju nozveja valstī. Ievērojamākās specializācijas jomas rūpniecībā ir pārtikas produktu, tekstilizstrādājumu un metāla izstrādājumu ražošana. Rūpniecība ir augsti attīstīta dienvidos, kur atrodas Taranto tērauda izstrādājumu ražotne un ķīmisko produktu rūpnīca Brindizi; citas rūpniecības nozares ir papīra ražošana, inženiertehnisko un celtniecības materiālu ražošana. Pakalpojumu nozarē, kas kopumā Dienviditālijā ir vāji attīstīta, turpina augt tūrisma nozare, it īpaši piekrastes apvidos.

APŪLIJA – LIELI MĒRĶI, SPĒCĪGS ATBALSTS

Apūlijas reģiona priekšsēdētājs Mikele Emiljāno (*Michele Emiliano*), sniedz ieskatu žurnālam *Panorama* par kohēzijas politikas nozīmīgumu šajā Itālijas reģionā.

Kādas ir šīs jaunās pieejas priekšrocības un trūkumi saistībā ar dažādu fondu un finanšu instrumentu integrēšanu? Kā var nodrošināt precizitāti un papildināmību?

Kā kohēzijas politika var palīdzēt Apūlijas ekonomiskajai attīstībai un kādas, pēc jūsu domām, ir prioritārās jomas?

Lai gan iepriekš minētie dati ilustrē to, kā galvenie ES pasākumi palīdz samazināt atšķirības iekšzemes izaugsmē, ir vairāki aspekti, kas liecina, ka Eiropa pieredz problemātisku posmu attiecībā uz tās nākotni. Vairākās valstīs ir liels pieprasījums pēc ciešākas kohēzijas ar lielāku uzsvāri uz ikdienas jautājumiem, kas prasa lielākas pūles politiskās vienotības (aktuāls jautājums) panākšanai kopā ar ekonomisko un monetāro unifikāciju. Saistībā ar to kohēzijas politikas loma ir pat nozīmīgāka nekā agrāk.

Apspriežot mūsu nākotni pēc 2020. gada, mēs nevaram aizmirst valstu reģionus, kuros ir lielāka nelīdzsvarotība un trūkumi un miljoniem iedzīvotāju mīt īpaši nelabvēlīgā ekonomiskajā, nodarbinātības un sociālajā situācijā, kuras iemeslus tie nespēj kontrolēt. Pirmkārt, tās ir mazākas izaugsmes iespējas. Kā pāvests Francisks uzsvēra savā vizītē Eiropas Parlamentā 2014. gadā, visai Eiropai ir jācī-

nās ar iedzīvotāju neuzticēšanos institūcijām, kas tiek uzskatītas par tālām no cilvēkiem un darbojas, izstrādājot noteikumus, kuri tiek uztverti kā atsvešināti no iedzīvotāju sajūtām. Dižajiem ideāliem, kas iedvesmoja vienotu Eiropu, atkal ir jābūt ikdienas rīcības pamatā.

Kohēzija, dalīšanās un ieklausīšanās iedzīvotāju vajadzībās ir ideāli, kas atkal ir popularizējami, vienlaikus novirzot ES institūciju darbības tehniskos jautājumus otrā plānā. Mums ir jāasociē nākotne ar cerību, sākot ar jaunāko paaudzi. Mums ir jāatgūst uzticība, lai tiektos uz vienotu, mierīgu, iejūtīgu, savstarpēji saprotošu un rīcīborientētu Eiropu. Šajā saistībā mēs nedrīkstam aizmirst tādu vīru atziņas kā Robērs Šūmans, Žans Monē, Alčide de Gasperi un Altjero Spinelli, kuri nodeva tālāk tās vērtības, kas mums šodien ir jāattīsta ar jaunu spar un entuziasmu. Apūlija šobrīd ir stingri apņēmusies stiprināt Eiropas ideālus un veicināt jaunu attīstības politiku labklājības, vides un ekonomikas jomā. 2014.–2020. gada plānošanas periodā struktūrfondi palīdzēs mums sasniegt šos mērķus mūsu reģionā.

Balstoties uz videi draudzīgas ekonomikas iespējām, uzlabojot strādājošo un uzņēmēju prasmes, atbalstot stratēģijas lietpratīgai kvalifikācijai un specializācijai, tajā pašā laikā pirmkārt radot darba iespējas jauniešiem, veicinot sociālo iekļautību un cīņu ar jauna veida sociālo un ekonomisko nabadzību — šie ir galvenie mērķi, kuru sasniegšanai aizvien vairāk ir nepieciešami integrēti instrumenti, kas precīzāk atbilst reālajām vajadzībām. Mēs sākam ar jau izveidotajām prasmēm un pieredzi. Tās ir palīdzējušas Apūlijai kļūt par vienu no vissekmīgākajiem reģioniem attiecībā uz ES fondu apguvi un ļaus mums turpināt uzlabot fondu izmantošanu un finansēšanas vadības instrumentus.

Īpaši pozitīvi rezultāti ir iegūti no ieguldījumiem mazo uzņēmumu atbalstā, kur subsīdijas mašīnu un iekārtu iegādei var kombinēt ar kredītlimita vienoto garantiju partnerību (izmantojot valsts līdzekļus), lai atvieglotu kredītu iegūšanu. Citi pozitīvi piemēri ietver atbalstu produktīviem ieguldījumiem un strādājošo profesionālās apmācības plānus, palīdzību uzņēmējdarbības uzsākšanā

jauniešiem (*NIDI – Nuove iniziative d'impresa*; Jaunu uzņēmumu darbības sākšanas iniciatīva – *JUDSI un PIN – Pugliesi Innovativi*; Inovatīvie Apūlijas iedzīvotāji – *IAI*) un mikroaizdevumi mazākiem uzņēmumiem (no uzskaitījuma pirmā un pēdējā instrumenta labumu var gūt pat ārstatā strādājoši profesionāļi).

Pamatjautājums ir par ES fondu izmantošanas vienkāršošanu. Kādu konkrētu ieguldījumu reģioni var sniegt šajā nolūkā?

Noteikti vēl vairāk izplatot zināšanas par ES regulējumu. Ja finansējuma saņēmējiem ir nepietiekamas zināšanas par procedūrām, īstenošanas procesi un tiem nepieciešamais laiks paildzinās, rezultātā var nebūt iespējams iekļauties termiņos saistībā ar ziņojumu sniegšanu par ES fondu izlietojumu. Taču attiecībā uz citiem jautājumiem jāuzsver, ka ES līmenī jāpieliek lielākas pūles, lai vienkāršotu dažādus aspektus saistībā ar pārvaldību un kontroli. Ir panākts ievērojams progress, taču joprojām ir daudz kas jāpaveic.

Turklāt mēs nedrīkstam aizmirst, ka vienkāršošana jāpanāk arī ar konsekventu un integrētu pieeju ES tiesību aktiem un tiesību aktiem, kurus pieņem atsevišķas dalībvalstis. Šis jautājums ir ļoti būtisks, kad, piemēram, vairākas valsts un vietējās pārvaldes iestādes transponē direktīvas, kas saistītas ar publisko iepirkumu, kā arī atļauju piešķiršanas procedūrām. Piemēram, Itālija nesēn ir apstiprinājusi jauno Publiskā iepirkuma konsolidācijas likumu. Mēs ceram, ka šis likums palīdzēs vien-

kāršot procedūras un saīsināt valsts ieguldījumu īstenošanas termiņus, kas joprojām ir vieni no ilgākajiem Eiropā.

Kādus rezultātus jūs sagaidāt 2014.–2020. gada perioda beigās?

2014.–2020. gada finansēšanas perioda mērķis ir padarīt Apūliju inovatīvāku, pievilcīgāku un ilgtspējīgāku gan sociālajā un ekonomiskajā, gan vides jomā. Vēlamies, lai mūsu reģions varētu piesaistīt spēcīgākus produktīvos ieguldījumus un tūristi tajā pavadītu vairāk nakšu, un tas ir panākams, uzlabojot gan iedzīvotāju, gan viesu dzīves līmeni. Turklāt mēs vēlamies padarīt to iekļaujošāku visnelabvēlīgākajā situācijā esošajām iedzīvotāju kategorijām ar mērķtiecīgiem un integrētiem pakalpojumiem labklājības jomā un nodarbinātības politiku. Šī iemesla dēļ esam ielānojuši būtiskus ieguldījumus lietpratīgas kvalifikācijas un specializācijas stratēģijā, kā arī videi draudzīgas ekonomikas un transporta pakalpojumu uzlabošanā un, pirmkārt, prasmju uzlabošanā. Vēlamies, lai pieaugtu mūsu reģiona pievilcība jauno Apūlijas iedzīvotāju vidū, kā arī ārpus Apūlijas dzīvo-

jošo jauniešu vidū, jo augsts dzīves līmenis ir cieši saistīts ar kvalitatīvu universitāšu sistēmu, kā arī izteikti dinamisku un aktīvu uzņēmumu struktūru.

Apūlija ir viens no reģioniem Adrijas un Jonijas jūras reģiona makrostratēģijā. Ko jūs sagaidāt šajā jomā?

Adrijas un Jonijas jūras reģiona makrostratēģijai kopā ar citām reģionālās sadarbības programmām ir nozīmīga loma cīņā ar eirosepticismu, sākot ar sadarbību jautājumos, kas ir kopīgās interesēs. Makroreģioni ir iecienītākā vide vietējām ieinteresētajām personām, lai tiešā veidā piedalītos tādu lēmumu pieņemšanā, kas viņus skar visvairāk pārreģionālā un pārvalstiskā līmenī. Tajā pašā laikā tie atstāj plašas iespējas kohēzīvai, vertikālai un horizontālai politikai, kuras pamatā ir subsidiaritātes princips. Sevišķi Adrijas jūras apvidū jāstiprina integrācijas un apmaiņas procesi attiecībā uz izvēles izdarīšanu nozīmīgos jautājumos, piemēram, attiecībā uz vidi, ekonomiku, infrastruktūru un ēkām, kā kultūru. Reģionu sadarbība ir gan noderīga, gan sniedz labumu Eiropai, jo tā apliecina, ka dialoga un piedalīšanās kultūra ir spējīga veicināt izaugsmi un attīstību valsts reģionā, iespējams, tādā Eiropā, kas ir vienotāka un tuvāka tās iedzīvotājiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/08/european-commission-adopts-eur7-billion-operational-programme-for-the-italian-region-of-puglia

PROGRAMMAS “APVĀRSNIS 2020” PROJEKTS: COHESIFY

Ko ES jebkad ir paveikusi mūsu labā?

Vai ES finansējums ietekmē tās iedzīvotāju uzskatus par Eiropas Savienību? Spriežot pēc ES referendumu rezultātiem Apvienotajā Karalistē, šķiet, ka ne. Tādos reģionos kā Kornvolā un Rietumvelsā un Ielejās — divos no nabadzīgākajiem ES reģioniem, kas saņēmuši miljoniem euro no ERAF un ESF, — tika balsots galvenokārt par izstāšanos.

Plašsaziņas līdzekļos un sabiedriskās domas pētījumos tika konstatēti vairāki faktori, kas izskaidro šo acīmredzamo paradoksu. Viens faktors varētu būt komunikācija: BBC norādīja uz ES informatīvo zīmju un vispārējas izpratnes trūkumu par ES fondiem Kornvolā¹. Taču arī citiem faktoriem bija liela nozīme — Velsā un citur ES finansējuma sniegtās priekšrocības nomāca bažas par budžeta ieguldījumiem, suverenitāti, imigrāciju vai ekonomisko situāciju Apvienotajā Karalistē un Eiropā².

Jautājums par to, vai iedzīvotāji uzskata, ka ES finansējums ir sniedzis labumu viņu reģiona ekonomiskajai attīstībai un vai tas ietekmē viņu attieksmi pret ES un Eiropas identitāti, ir jaunā programmas “Apvārsnis 2020” projekta *COHESIFY* centrālais elements. Šī pētījuma ietvaros pirmo reizi padziļināti tiks pētīta Eiropas identitātes, ES kohēzijas politikas un komunikācijas savstarpējā saistība reģionos visā Eiropā. Tas ietilpst plašākā programmā “Apvārsnis 2020”, kuras ietvaros tiek pētīts, kā atjaunot saikni starp ES iedzīvotājiem un Savienību un kā sekmēt kopēju Eiropas identitāti, lai nodrošinātu pamatu ES leģitimitātei un Eiropas integrācijai.

Sabiedriskā doma pēc krīzes

Eiropabarometra pētījumu dati rāda, ka Eiropas identitātes uztvere ES iedzīvotāju vidū pirmajos gados pēc ekonomiskās krīzes 2007.–2008. gadā samazinājās, taču 2010. gadā atgrie-

¹ <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-eu-referendum-36054645>

² <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jun/25/view-wales-town-showered-eu-cash-votes-leave-ebbw-vale>

^ Kornvola, viens no nabadzīgākajiem reģioniem Apvienotajā Karalistē, ir saņēmusi ievērojamu ERAF un ESF finansējumu

zās pirmskrīzes līmenī. Vēsturiski augstāko līmeni tā sasniedza 2015. gadā, kad vairāk nekā 50% iedzīvotāju pirmoreiz identificējās gan ar savu valsti, gan Eiropu. Pēdējos gados ir arī atgriezies politiskais atbalsts ES, kaut arī iedzīvotāju uzticēšanās līmenis ES joprojām ir krietni zemāks nekā pirms krīzes, un Brexit ietekme uz ES un sabiedrisko domu būs manāma vēlāk.

Lai gan kohēzijas politika veido lielāko daļu no ES budžeta, un tā ir bijusi galvenais instruments krīzes ietekmes novēršanai, mazāk nekā 50% ES iedzīvotāju ir informēti par Eiropas Reģionālās attīstības fondu vai Kohēzijas fondu, un tikai katrs piektais uzskata, ka ES finansētie projekti ir uzlabojuši viņa ikdienas dzīvi.

Eiropas Politikas pētniecības centra (Stratklaidas Universitāte) direktors profesors Džons Bahtlers (*John Bachtler*), kas vada konsorciju ar *COHESIFY* 10 ES partneriem norādīja: "Daudzi eiropieši uzskata, ka ES ir attālināta no viņu problēmām. Politiskie lēmumi tiek pieņemti Briselē un finansējums tiek piešķirts valstu un reģionu galvaspilsētām tādos veidos, kas iedzīvotājiem ir grūti izprotami. Ja ES patiešām vēlas atjaunot saikni ar iedzīvotājiem, tai nepieciešama labāka izpratne par to, ko cilvēki domā par ES un tās īstenoto politiku."

Viņa kolēģis, *COHESIFY* projektu vadītājs Dr. Karloss Mendezs (*Carlos Mendez*) piebilda: "Šis pētījums ietvers sarunas ar vienkāršajiem iedzīvotājiem valstīs visā ES, lai uzzinātu, ko viņi domā par ES un līdzekļiem, ko tā tērē viņu valstī, reģionā vai pilsētā."

Pētījuma metodoloģija

COHESIFY konsorcijs, kuru veido astoņas Eiropas universitātes un divi MVU, divu gadu periodā veiks starpdisciplināru pētījumu un izmantos daudzveidīgu pētniecības metodoloģiju, tostarp mērķa grupas un reprezentatīvus apsekojumus iedzīvotāju vidū, aptaujas tiešsaistē un padziļinātās intervijas ar kohēzijas politikā iesaistīto ieinteresēto personu pārstāvjiem un ziņotājiem, politisko partiju manifestu satura analīzi un (sociālo) plašsaziņas līdzekļu analīzi. Turklāt tiks analizētas dalībvalstu un vadošo iestāžu pašreizējās komunikācijas stratēģijas vai aktivitātes.

Pētījumu vadīs konsultatīvā padome, kuru veidos komunikācijas un politikas eksperti no Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta, Reģionu komitejas, Berlīnes Brīvās universitātes un Venēcijas kluba.

Papildus jaunu zināšanu iegūšanai par kohēzijas politikas un Eiropas identitātes savstarpējo saistību, projekta mērķis ir nodrošināt pamatotus ieteikumus ES komunikācijas un kohēzijas politikas iedarbīguma un efektivitātes uzlabošanai. Sākotnējie rezultāti būs pieejami 2017. gada sākumā, savukārt projekts tiks noslēgts 2018. gadā ar galīgajiem ziņojumiem, tostarp ES ziņotājiem paredzētas rokasgrāmatas izdošanu. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.cohesify.eu

Skats uz Eiropas projektiem no putna lidojuma

Šī gada kampaņas “Europe in my Region” (“Eiropa manā reģionā”) ietvaros vairāk nekā 3000 projektiem 23 valstīs tika organizētas atvērto durvju dienas, lai parādītu, kas sasniegts ar ES reģionālajiem projektiem. Tās apmeklēja vairāk nekā 300 000 apmeklētāji.

“Europe in My Region” ir ES mēroga informatīva kampaņa, kas tiek īstenota, lai rosinātu iedzīvotājus atklāt un uzzināt vairāk par ES finansētiem projektiem viņu apkaimē. Šogad iedzīvotāji pirmo reizi tiks iesaistīti četrās dažādās iniciatīvās (ES projektu atvērto durvju dienas, apslēptās mantas meklēšana, fotoattēlu konkurss un blogu veidošanas kampaņa), dodot iedzīvotājiem iespēju apmeklēt projektu īstenošanas vietas un dalīties ar attēliem un pieredzi sociālajos tīklos. Šīs kampaņas koordinators ir REGIO ĢD, kas organizē to kopā ar reģionālajām pašvaldībām.

Aplūkojiet dažas fotogrāfijas no tūkstošiem pasākumu, kas notika visā Eiropā no 2016. gada maija līdz jūnijam. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/policy/communication/inform-network/map/

Vietējie uzņēmumi no visa reģiona, kas saņem finansējumu no ES programmām, pulcējās pasākumā Slivenas rajona informācijas centrā Bulgārijā.

"Europe in My Region" pasākumu apmeklētājiem Bādenē-Virtembergā Vācijā bija lieliska iespēja uzzināt vairāk par ES finansētiem projektiem viņu reģionā.

Luksemburgā notiekošā ikgadējā pasākuma Fête de l'Europe apmeklētāji piedalījās daudzveidīgās aktivitātēs, kas saistītas ar ES dalībvalstīm un Eiropas institūcijām, un četrās grupās, kas pievēršas izaugsmei un nodarbinātībai, klimatam un enerģētikas savienībai, digitālajam vienotajam tirgum un ES kā spēcīgākam pasaules līmeņa tirgus dalībniekam.

ES projektu atvērto durvju dienu laikā Koperā Slovēnijā ESF finansēta projekta "Mācības jauniešiem, kas kļuvuši pieauguši" dalībniekiem pievienojās Slovēnijas ministrs Alenaks Smerkojls (Alenak Smerkolj) (otrais no labās pēdējā rindā).

Tesālijas reģionā Grieķijā notika daudzveidīgi sabiedrībai paredzēti interaktīvi pasākumi teritorijās, kur ar ES atbalstu īstenoti pilsētvides infrastruktūras un kultūras projekti.

ES projektu atvērto durvju dienas Lodzas vojevodistē, Polija.

Smaidīgas sejas apslēptās mantas meklēšanas pasākuma beigās Fortalezā de Santjago, Sesimbrā, Portugālē.

Turpmākas politiskās kohēzijas nodrošināšana pēc 2020. gada

Ar reģionālo, lauku un vietējo attīstību, teritoriālo kohēziju un sociālo inovāciju saistīto ES politikas jomu eksperte Mārdžorija Žoena (*Marjorie Jouen*) un Notre Europe īpašais padomnieks Žaks Delors (*Jacques Delors*) pauž savu viedokli par Eiropas kohēzijas nākotni.

Brexit ir atgādinājums par to, ka Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) tika izveidots kā atbilde uz Apvienotās Karalistes prasībām pēc tam, kad tā kļuva par Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalsti. Cik daudz kas ir mainījies kopš 1975. gada! Es uzskatu, ka šis ilgmūžības noslēpums ir fakts, ka reģionālās attīstības politika ir spējusi pārdzīvot metamorfozes ikreiz, kad tiek īstenota kāda reforma, sākot ar kohēzijas politikas, kurai šogad aprit 30. gadadiena, izstrādes rezultātā ieviesto reformu.

Katru programmu raksturo specifisku instrumentu kombinācija un atbilstības kritēriji, kas paredzēti teritorijām, kurām tā visvairāk ir nepieciešama, reaģējot uz jebkuriem draudiem Eiropas kohēzijai konkrētā laika periodā. Izaicinājums slēpjas tādu problēmu paredzēšanā, kuras jārisina vairāk nekā piecus gadus iepriekš. Tomēr mums nav jāsāk no nulles, bet varam izmantot esošās struktūras, lai uzlabotu to, kas mums jau ir. Pamatprincipi paliek nemainīgi — kopīga administrācija un dalībvalstu un reģionu līdzfinansējums, kā arī daudzgadu un daudznozaru programmu veidošana.

Kas mums ir jāsauglabā no 2014.–2020. gada programmas?

Divus ar pusi gadus pēc tās uzsākšanas mēs varam izdarīt dažus secinājumus par pašreizējo programmu, kuru jo īpaši raksturo nepieciešamība pārvarēt ekonomisko krīzi. Piecu Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) kopīgā programma un šo fondu darbības saskaņošana ar stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm tika izstrādāta, atbildot uz tiekšanos pēc augstākas efektivitātes budžeta ierobežojumu periodā. Tika ieviesta stingrāka kontrole un nosacījumi, lai garantētu intervences līdzekļu efektivitāti zem lietderīgāku tēriņu izkārtnes.

Vēl viena atšķirīga šīs programmas pazīme ir teritoriālās kohēzijas kā

mērķa noteikšana, kas nozīmē, ka īpaša uzmanība tiek veltīta iekšreģionālai un pārreģionālai sadarbībai (pilsētu, vietējie un makroreģioni), nodrošinot jaunus instrumentus.

Eiropas Komisija sagatavoja pirmo ziņojumu¹ 2015. gada beigās. Norādot, ka kohēzijas politika nav spējusi novērst to, ka ekonomiskā krīze iznīcina “ieguvumus no ekonomiskās konverģences, kas sasniegti vairākos Eiropas reģionos un dalībvalstīs kopš 2000. gada”, tajā arī atzīmēts, ka neadekvātas ieguldītās summas nozīmē, ka tā nevar aizstāt patiesu resursu pārdales politiku.

No otras puses un kā pozitīva iezīme jāmin tas, ka fondiem raksturīgā pārvaldība, ko daži uzskata par pārāk neelastīgu, ļāva tiem darboties kā drošības spilvenam un nereti palīdzēt pārvarēt grūtības, kad valsts ieguldījumi izrādījās neveiksmīgi. Izvēles tiesības izmantot jaunus teritoriālās attīstības instrumentus, piemēram, integrētus teritoriālos ieguldījumus (ITI), stratēģijas ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai un sabiedrības virzītu vietējo attīstību (SVVA), norāda uz to eksperimentālo raksturu.

Saskaņā ar Fabricio Barka (*Fabrizio Barca*) reģionalizēto sociālo programmu² šī programma ir veiksmīga attiecībā uz labāku reģioniem paredzēto ESI fondu līdzekļu pārvaldību, izvirzot priekšplānā SVVA visu veidu teritorijām un atzīstot ne vien ar ekonomiskajiem rādītājiem saistītu, bet arī

¹ Komisijas paziņojums “Ieguldījumi darbvietās un izaugsmē — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana”, COM(2015) 639 final, 2015. gada 14. decembris

² F. Barca, 2009, *An agenda for a reformed cohesion policy*

citū mērķu iespējamību (piemēram, pāreja enerģētikas un vides jomās). Tomēr, nav panākts progress sociālās kohēzijas jomā, proti, attiecībā uz nodarbinātību un nabadzību. Ir sasniegts neliels progress labas pārvaldības jomā, tomēr ir pieaugusi procedūru sarežģītība, un tā vietā, lai reģionalizētu nozaru politiku, kohēzijas politika ir koncentrējusies uz finansējuma piešķiršanu atsevišķām nozarēm.

Kādi izaicinājumi kohēzijas jomā gaidāmi pēc 2020. gada?

Ģeopolitiskā haosa periodam, ko mēs šobrīd piedzīvojam, nevajadzētu novērst mūsu uzmanību no iekšējās kohēzijas nepieciešamības izmainītajā ES. Šīs vajadzības nav vienīgi sociālas, saistītas ar profesionālo darbību un ieņēmumiem un vienota tirgus izveides sekām — arvien lielākā mērā tās ir sabiedrības vajadzības, proti, saistītas ar cilvēku vecumu, kultūru, veselību, izglītību utt. Aizvien vairāk pieaug teritoriālās dimensijas nozīme kā atskaites punktam mierīgai līdzāspastāvēšanai, jo lielākā daļa

iestāžu un mehānismu, kas ir sociālās kohēzijas pamatā, ir vai nu zaudējuši nozīmi (darbs, skola, uzņēmumi utt.) vai arī tie ir izzuduši.

Līdz ar to atšķirības starp maziem reģioniem un teritorijām (pilsētu rajoniem vai lauku teritorijām) pastāv ne vien to ekonomiskās konkurences un inovāciju profila dēļ, bet arī saistībā ar dzīves apstākļiem, sociālo harmoniju un to demokrātisko iestāžu veselīgu funkcionēšanu.

Turklāt nevienlīdzīgam ierobežoto dabas resursu sadalījumam un klimatisko apstākļu dažādībai starp teritorijām vajadzētu nozīmēt to, ka izšķirošais posms teritoriju un iedzīvotāju iesaistīšanā izturētspējas nodrošināšanā var tikt sasniegts programmas "Apvārnis 2025" ietvaros.

Līdz ar to ir nepieciešams:

➤ kā pamatojumu būtiskas finansējuma daļas (līdz 30%) piešķiršanai no fondiem izmantot nevis IKP uz vienu iedzīvotāju, bet Eiropas sociālā progresa indeksu (ES SPI);

➤ pārskatīt ieguldījumu prioritātes, iekļaujot vairāk tādu mērķu, kas saistīti ar jauniešu iekļautību, atstumtības novēršanu, izturētspējas palielināšanu, dzīves apstākļu uzlabošanu, līdzdalības demokrātiju un sociālo inovāciju, kā arī radošumu, izmantojot digitālās tehnoloģijas;

➤ pastiprināt un konsolidēt integrētas teritoriālās attīstības instrumentu izmantošanu, nosakot to par obligātu;

➤ papildus virzībai uz konkrēta mērķa sasniegšanu, veicināt teritoriālo konkurenci starp pilsētu un lauku rajoniem, piekrastes un kalnu teritorijām un vietējām pašvaldībām kā reģionālo ieguldījumu programmu īstenošanas metodi. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Notre Europe –
Jacques Delors Institute:
www.delorsinstitute.eu/1-Home.htm

MOOC: uzņemts kurss uz EŠ budžeta un finansējuma skaidrošanu

Reģionu komitejas (RK) masveida atklātie kursi tiešsaistē (*MOOC*) ir pirmais šāda veida pasākums, lai palīdzētu reģionu un valstu iestādēm orientēties Eiropas Savienības lietās, pievērstos piekļuvei ES fondiem un izpratnei par budžetu.

Pirmais *MOOC* kurss 2015. gadā sniedza vispārēju ieskatu par ES institucionālo struktūru un lēmumu pieņemšanas procedūrām saistībā ar reģionu un valstu jautājumiem. Vairāk nekā 50 eksperti, tajā skaitā Eiropas Parlamenta deputāti, augsta līmeņa pārstāvji no ES institūcijām un akadēmiskās vides dalījās ar savām zināšanām video formātā un debatēs, kas tiešsaistē tika straumētas reālajā laikā no RK telpām Briselē.

8500 dalībnieki no vairāk nekā 70 valstīm apstiprināja to, ka *MOOC* ir potenciāls stiprināt administratīvo spēju valstu līmenī, kā arī apmierināt ievērojamo pieprasījumu pēc apmācības iespējām tiešsaistē par ES lietām. Līdz ar to no 31. oktobra līdz 9. decembrim ir plānota otrā sesija, taču tā būs pieejama interesentiem arī vēlāk 2017. gada laikā.

Šī gada kurss ir veidots kopā ar Eiropas Investīciju banku un diviem Eiropas Komisijas ģenerāldirektoriem (reģionālās politikas un pilsētpolitikas, budžeta).

MOOC sastāvēs no sešām galvenajām tēmām — katra no tām būs pieejama tiešsaistē vienu nedēļu, un tās pagūšanai būs nepieciešamas aptuveni divas stundas — pievērsties ES budžetam un tā izlietojumam. Kurša rīki, tostarp video, debates reālā laikā, faktu lapas un konkursi būs līdzsvarā ar pamata teoriju par ES fondiem, procedūrām un vērtēšanu, sniedzot aktuālo informāciju par projektu izstrādi un īstenošanu no personām, kuras ar to strādā praksē. Šis kurss būs pieejams bez maksas fun-mooc.fr, un dalībnieki var reģistrēties: <https://www.fun-mooc.fr/courses/CoR/114001/session01/about>.

TAKE 2

Ir plānots, ka *MOOC* otrā sesija piesaistīs vairāk nekā 10 000 dalībniekus, tostarp:

- > RK locekļus un reģionu un vietējā līmeņa politiķus no ES un ārpus tās;
- > ES institūciju, Briseles reģionālo biroju, asociāciju u. tml. personālu;
- > reģionālo un vietējo pašvaldību amatpersonas, kas strādā ar ES finanšu jautājumiem;
- > NVO un citu potenciālu ES fondu finansējuma ieguvēju personālu;
- > finanšu institūciju, tādu kā (reģionālu) atbalstu sniedošu banku personālu;
- > pasniedzējus, studentus un žurnālistus

1. modulī tiks prezentēta reģionu un pilsētu loma ES lietās, pievērsties finanšu jautājumiem. **2. modulī** apskatam par pašreizējo ES budžetu sekos papildinformācija par budžeta ciklu, rezultātiem, pārredzamību un ar ieguldījumiem saistītām aktivitātēm. **3. modulī** vairāk pievērsīsies Eiropas struktūrfondiem un investīciju fondiem un to līdzekļu izlietošanai.

4. modulī ir iekļauts Eiropas Stratēģisko investīciju fonds un citi Eiropas Investīciju bankas instrumenti, tostarp paraugprakses piemēri un tīklu veidošana. ES programmas, procedūras un aģentūras, kas saistītas ar reģioniem un pilsētām, tiks prezentētas **5. modulī**. Visbeidzot, **6. modulī** būs veltīts ES 2014.–2020. gada budžeta termiņa vidusposma pārskatam un perspektīvai pēc 2020. gada. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://cor.europa.eu/en/events/Pages/CoR-online-MOOC.aspx>

JAUNUMI [ĪSUMĀ]

**EPĪRAS REĢIONS
IEGŪST PĀRĀUG-
PRAKSES BALVU PAR
"IEDZĪVOTĀJU CEĻVEDI"**

2015. gadā Eiropas Publiskās administrācijas institūta organizētā konkursā valsts sektora projektiem izcilu rezultātu parādīja slavējama iniciatīva no Grieķijas. Šī konkursa mērķis ir izcelt inovatīvus un efektīvus pasākumus, kas kalpo kā piemēri Eiropas un starptautiskā līmenī. Viens no nabadzīgākajiem Grieķijas reģioniem, Epīra, izveidoja "Iedzīvotāju ceļvedi" — noderīgu rīku tiešsaistē, kas attālināti kalpo iedzīvotāju un uzņēmumu vajadzībām, ietaupot laiku un naudu. Projekts palīdzēs samazināt rindas un paaugstināt ierēdņu produktivitāti. Tāpat tas paaugstinās

pārskatāmību un uzticēšanos valsts sniegtajiem pakalpojumiem.

Šis projekts bija starp 36 Eiropas valstu un Eiropas institūciju iesniegtajiem 64 paraugprakses piemēriem. Ir vērts piebilst, ka Epīras "Iedzīvotāju ceļvedi" pilnībā izveidoja ierēdņi, izmantojot bezmaksas atvērtā koda programmatūru, samazinot kopējos īstenošanas, uzturēšanas un apkopes izdevumus līdz nullei! Idejas autore ir Epīras reģiona vicepriekšsēdētāja Tatjana Kalogianni (Tatiana Kalogianni), kuras atbalsts bija nozīmīgs visa projekta panākumiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.politis.gov.gr>

**JAUNS REĢIONĀLĀS
POLITIKAS UN
PILSĒTPOLITIKAS
ĢENERĀLDIREKTORS**

Eiropas Komisija ir iecēlusi Marku Lemetru (*Marc Lemaître*) par Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD (REGIO ĢD) ģenerāldirektoru. Viņš stājās jaunajā amatā kā Valtera Defā (*Walter Deffaa*) pēctecis.

Lemetram ir ilggadēja 20 gadu pieredze Eiropas lietās gan Eiropas Komisijā, gan Luksemburgas diplomātiskajā dienestā. Laikā no 1996. gada līdz 2006. gadam viņš strādāja Luksemburgas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā, darbojoties ar budžeta, tirdzniecības un vispārējo lietu jautājumiem, tostarp daudzgadu finanšu shēmas 2007.–2013. gadam sagatavošanas darbu un sarunām.

Viņš uzsāka darbu Eiropas Komisijā 2007. gadā kā reģionālās politikas komisāres Danutas Hübneres (*Danuta Hübnner*) un viņas pēcteča Pavela Samecka (*Paweł Samecki*) biroja vadītājs. Laikā no 2010. gada līdz 2013. gadam Lemetrs vadīja budžeta komisāra Januša Levan-

↖ Epīras reģiona vicepriekšsēdētāja Tatjana Kalogianni (Tatiana Kalogianni) balvu pasniegšanas ceremonijā

dovska (*Janusz Lewandowski*) biroju; šī perioda laikā notika pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas (2014–2020) sagatavošanas darbi un sarunas. Kopš 2013. gada viņš vadīja PMO (*Paymaster Office*) — nodaļu ar gandrīz 600 darbiniekiem.

JAUNAS FUNKCIJAS ATVĒRTO DATU PORTĀLĀ

Eiropas strukturālo un investīciju fondu atvērto datu platformā ir pievienoti jauni dati un funkcijas. Tagad lietotāji var aplūkot visas 533 ESI fondu 2014.–2020. gada programmas (ar piekļuvi no valstu lapām), tostarp finansējumu un sagaidāmos rezultātus, balstoties uz kopējiem rādītājiem (ja pieejami). Datu kopas par finansēm ir aktualizētas, lai sākot ar 2016. gada jūliju, atspoguļotu

pieņemtās programmas, un ir pievienotas arī pārrobežu sadarbības programmas Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (*IPA*) ietvaros. Tagad lietotāji var aplūkot vizuālu finansējuma sadalījumu kā kopējo summu vai kā procentus no valstij piešķirtās summas.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/cp_data.png

LABI REZULTĀTI INOVĀCIJAS JOMĀ

Eiropas Komisija ir publiskojuši 2016. gada Eiropas inovācijas progresa ziņojumu, Reģionālās inovācijas progresa ziņojumu un Innobarometer. Galvenie secinājumi ir šādi: ES inovācijas ziņā tuvojās Japānai un ASV, Zviedrija jopro-

jām ir līdere inovācijas jomā, savukārt Latvija ir kļuvusi par straujāk augošo novatoru.

Reģionālie inovāciju centri darbojas arī valstīs, kas uzrāda vidējus rādītājus inovācijas jomā: Piemonte un Friuli-Venezia Giulia Itālijā, País Vasco Spānijā un Bratislavský kraj Slovākijā. Kopumā galvenais virzītājspēks, lai kļūtu par inovācijas jomas līderi, ir **līdzsvarota inovācijas sistēma**, kas apvieno atbilstošu valsts un privāto ieguldījumu līmeni, efektīvu partnerību inovāciju jomā starp uzņēmumiem un akadēmisko vidi, kā arī spēcīgu izglītības bāzi un izcilu pētniecību. Ir sagaidāms, ka nākamo divu gadu laikā ES sniegums inovācijas jomā uzlabosies. Nākamā gada laikā vairums uzņēmumu plāno saglabāt vai paaugstināt ieguldījumu apjomu inovācijās. Uzņēmumi Rumānijā, Maltā un Īrijā visdrīzāk varētu palielināt ieguldījumus inovācijās.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_lv

PROJEKTI

JAUNIEŠI ATGŪST MAFIJAI ATSAVINĀTAS TELPAS

**EIROPAS SAVIENĪBA
EUR 227 900**

**ATJAUNOJAMS
FONDS (VALSTS
LĪDZFINANSĒJUMS)
EUR 107 500**

**ATJAUNOJAMS FONDS
(KOHĒZIJAS RĪCĪBAS
PLĀNS)
EUR 194 700**

Mafijai atsavinātas telpas Balestratē, piekrastes pilsētā ar 6000 iedzīvotājiem, kas atrodas Palermo provincē Sicīlijā, tiks izmantotas jauniešu centram.

2009. gadā ēka tika atsavināta vietējai mafijai un nodota Balestrates pašvaldības īpašumā. Tā tika renovēta, pateicoties finansējumam no valsts "Rīcības programmas drošībai" EUR 530 000 apmērā, ar nolūku pārveidot to par pirmo centru pilsētas jauniešiem.

2015. gada decembrī Balestrates pašvaldība izsludināja iepirkuma konkursu par centra pārvaldību. Piedāvājumu, kas tika izvēlēts, kopīgi iesniedza sešas vietējās bezpeļņas organizācijas, kas vēlējās apvienoties, lai īstenotu lielāko jauniešu līdzdalības projektu Balestrates vēsturē.

Jauniešu centra izveidei mafijai konfiscētā ēkā, kas atrodas apvidū ar nozīmīgu mafijas klātbūtni, ir būtiska simboliska nozīme. Itālijas valsts pārvalde atsavina īpašumus mafijai un atdod tos pilsoniskajai sabiedrībai, īpaši jauniešiem.

Rezultātā centrā notiks pasākumi ar mērķi veicināt un izplatīt informāciju par tiesiskuma kultūru, lai palīdzētu novērst jauniešu aiziešanu neceļos, uzlabojot viņu informētības līmeni par tiesiskumu, vienlīdzību, cieņu un demokrātiju. Tas tiks veicināts ar informācijas izplatīšanu un patiesiem stāstiem, lai jaunieši uzzinātu par to daudzo cilvēku paveikto, kuri atdevuši savas dzīvības, cīnoties pret mafiju.

Notiks kultūras pasākumi, kas saistīti ar tiesiskumu un cieņu pret mafiju, reketu un augļošanu, kā arī brīvprātīgo nometnes jauniešiem, kas ieinteresēti cīņā pret mafiju.

Darba kārtībā kultūra

Centrā tiks organizēti mākslas, teātra un mūzikas semināri, lai atrastu labu pielietojumu to sešu organizāciju profesionālajām prasmēm, kas administrē projektu. Pilsoniskuma apmācības kursi, kā arī motivācijai mācīties un audzināšanai veltīti semināri palīdzēs novērst to, ka skolu audzēkņi priekšlaicīgi pārtrauc mācības — organizatori ir pārliecināti, ka cīņa pret mafiju sākas ar kultūru un izglītību.

Tiks izveidota "Eiropas laboratorija" (*Laboratorio Europa*), lai informētu plašāku sabiedrību par iespējām, ko piedāvā jauniešiem paredzētas ES programmas, tādas kā Erasmus+, Eiropa pilsoņiem, Radošā Eiropa un Jauniešu garantiju shēma.

Līdz ar to centrs kļūs gan par fizisku, gan simbolisku telpu — vietu kultūras un tiesiskuma attīstīšanai un izplatīšanai, lai stiprinātu drošības sajūtu visā reģionā un padarītu to par labāku dzīvesvietu. Tā būs vieta, kur radīt un atbalstīt projektu idejas par iedzīvotāju izpratnes palielināšanu un izvēli piedalīties, it īpaši attiecībā uz jauniešiem.

Visbeidzot, šis centrs simbolizēs ES klātbūtni tālu Dienviditālijā — atmaksas un izaugsmes simbols, kas radīts, pateicoties ES institūciju nodrošinātajām iespējām. ■

PROJEKTI

MVU KOMPETENCE ILGTSPĒJĪGĀ TRANSPORTLĪDZEKĻU RESTAURĒŠANĀ

**KOPĒJAIS FINANSĒJUMS:
EUR 3 605 900**

**ES FINANSĒJUMS:
EUR 1 000 000**

Mobiel Erfgoed Centrum projektu koordinators **Hans Visers (Hans Visser)** stāsta žurnālam **Panorama** par palīdzību vietējiem MVU dzīvotspējīgas nozares izveidē lietotu kuģu, lidmašīnu, auto un vilcienu restaurēšanā.

Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) bieži vien pietiekami labi neizprot, kā optimālāk izmantot savas zināšanas un komercializēt savas idejas. Nodrošinot rīkus un resursus, lai palīdzētu īpašniekiem un organizācijām, kas darbojas vēstures mantojuma jomā, ilgtspējīgi restaurēt un saglabāt dažādu veidu transportlīdzekļus, *Mobiel Erfgoed*

Centrum (MEC) projektam bija nozīmīgākā loma tajā, lai uzņēmumi apzinātos savu komerciālo potenciālu.

Projekta ietvaros tika izveidots valorizācijas zināšanu portāls, kur MVU var atrast palīdzību prototipu testēšanā un partnerību veidošanā. Lai paātrinātu jaunu pakalpojumu un produktu ieviešanu tirgū, tika izveidota atvērta vide inovācijām, kur vienviet darbojas uzņēmēji, izglītības iestādes un testēšanas iestādes.

Panorama: No kurienes radās dzirksts, lai projekts sāktu darboties?

Hans Visers (Hans Visser): Projekta darbība sākās ar pievēršanos uzņēmumu vajadzībām. Turklāt, mēs saskatījām lielsku iespēju testēt izvēlēto transportlīdzekļu prototipus, kas atrodas muzejos, kuri piedalās šajā projektā. Tādējādi mēs varējām ar zemām izmaksām radīt augsta līmeņa ražošanas laboratorijas ("fab-lab") vidi MVU inovācijām.

Kas uzņēmās projekta vadību?

Mobiel Erfgoed Centrum ir neatkarīgs fonds, kas saņem atbalstu no uzņēmējdarbības vides, universitātēm, citām organizācijām, kas darbojas izglītības jomā (profesionālās apmācības iestādēm) un valdības. *MEC* fonda mērķis ir iegūt un

nodot tālāk zināšanas, kompetenci un prasmes, kas nepieciešamas, lai uzturētu, pārvaldītu un izmantotu vēsturiskos spēkratus un nodotu tālāk šo pieredzi uzņēmumiem, indivīdiem, izglītības iestādēm un jaunatnei Nīderlandē.

Cik būtiska bija MVU iesaiste?

Fonds tiešā veidā sadarbojās ar MVU, lai mazinātu administratīvo slogu un attīstītu inovatīvas zināšanas un metodes. *MEC* projektā kopīgi darbojās arī daži no reģiona vadošajiem saimnieciskās darbības veicējiem no ķīmisko produktu, enerģētikas, jūrniecības un transporta nozarēm.

Kā tika nodrošināts un pārvaldīts finansējums?

Pirms pieteikuma iesniegšanas ERAF koordinators saņēma līdzfinansējumu no Roterdamas pašvaldības visam projekta periodam. Tas radīja pārlicību projekta sākumposmā un rezerves, ar kurām segt sākotnējās izmaksas, īpaši sekretariāta izmaksas. ES finansējums tika nodrošināts, pateicoties ieinteresētai dalībai gan no uzņēmēju, gan no profesionālās izglītības iestāžu puses. Tas tika pārvaldīts ar sadarbības fonda palīdzību, kura izveidošanas mērķis bija tieši finansējuma pārvaldība un palīdzība MVU, iesaistoties Eiropas projektos.

Kādas bija attiecības ar vadošo iestādi?

Regulāri tika uzturēti kontakti ar *Kansen voor West*, it īpaši par būtiskām un finanšiāla rakstura izmaiņām projektā, un vienmēr tika izdarīts viss nepieciešamais, lai ātrākajā iespējamā laikā notiktu apstrāde un līdzekļu izmaksa. Arī audits tika veikts profesionāli un ieinteresēti, kas palīdzēja mums nodrošināt labāku finanšu uzskaiti. Finanšu pārskata sagatavošana bija saistīta ar lielu darba apjomu sekretariātam, taču viņu ieguldījums būtiski palīdzēja noņemt administratīvo slogu un mūsu MVU partneru pleciem.

Kā projekta gaitā attīstījās partnerība?

Projekta ietvaros ar entuziasmu sadarbojās visi tā partneri, iesaistoties vairāk nekā 100 personām. Patiešām, vairāki nolēma sadarboties arī pēc projekta noslēguma, lai turpinātu attīstīt jaunas novatoriskas tehnoloģijas, piemēram, saules bateriju tehnoloģijas, 3D printēšanu, kompozītmateriālus un IKT rīkus.

Kādi bija nozīmīgākie izaicinājumi, ar kuriem sastapāties?

Pirmais izaicinājums bija veicināt jaunas uzņēmējdarbības iespējas restaurācijas, elektroenerģijas, dzelzs/tērauda un kokapstrādes nozarēs. Pēc tam mums bija jāatrod īstais veids, kā izmantot inovatīvas

multivides metodes, lai saglabātu informāciju par nepieciešamajām zināšanām un prasmēm. Visbeidzot mums bija jānodod tālāk pieredze, kas nepieciešama, lai atjaunotu, pārvaldītu un izmantotu vēsturiskos spēkratus.

Vai varat nosaukt trīs vai četrus pagriezienu punktus?

Īsts pārbaudījums bija nodrošināt, lai viss darbotos administratīvā līmenī, taču viss nostājās savās vietās, kad mēs pabeidzām progresa ziņojumu. Mēs organizējām vairākas konferences un piedalījāmies izstādē-gadatirgū *InterClassics*, kur izplatījām projekta rezultātus. Šajos pasākumos guvām jaunas atziņas par to, kā nodot tālāk zināšanas un prasmes, kas ir būtiskas turpmākais sociālās inovācijas ķēdei starp MVU un pētniecības/izglītības iestādēm.

Kuri ir galvenie labuma guvēji no MEC darbībām?

Acīmredzot tie ir MVU, kas piedalās, saistībā ar jaunu produktu un procesu izstrādi dažādu transportlīdzekļu restaurēšanai. Līdz šim brīdim projekta rezultātā ir izveidotas 92 pilnas slodzes darbavietas, ieguvējas ir arī profesionālās apmācības iestādes. Portāls vienkāršā un tiešā veidā nodrošinās piekļuvi projekta gaitā izdarītajiem secinājumiem, it īpaši MVU un profesionālās apmācības iestādēm, kas iesaistītas videi nekaitīgas mobilitātes un uzturēšanas īstenošanā.

Kādi ilgtspējīgi rezultāti ir radīti šī projekta ietvaros?

Mēs ceram, ka zināšanas un prasmes, kas iegūtas un ar kurām dalāmies, nodrošinās videi nekaitīgākus apstākļus Roterdamā un Dienvidholandes provincē. *MEC* projekts stimulēs ilgtspējīgu mobilitāti ar elektroenerģijas un saules enerģijas izmantošanu transportlīdzekļiem, tādējādi uzlabojot gaisa kvalitāti un samazinot trokšņu

līmeni. Uzskatām, ka mūsu sasniegumi parāda iespējas, kā var kombinēt autentisku meistarību ar inovatīvām metodēm un videi nekaitīgas mobilitātes koncepciju.

Kā šo pieeju varētu izmantot līdzīgos projektos?

MEC fonds jau ir iesaistījies jaunā ERAF finansētā projektā, kas pievēršas tam, kā attīstīt jaunus un ilgtspējīgus veidus vecāku transportlīdzekļu radīta augsta piesārņojuma līmeņa samazināšanai ar elektroenerģijas un degvielas kameru izmantošanu.

Kādas nākotnē izmantojamas atziņas esat guvuši?

Būtiska lieta, ko esam iemācījušies — jebkura projekta pamatā jābūt iesaistīto uzņēmumu vajadzībām. Tikai tad būs iespējams izveidot ilgtspējīgu projekta uzņēmējdarbības attīstību inovatīviem produktiem, sistēmām un procesiem. Ar to mēs sākam savu projektu un uzskatām, ka tā vajadzētu būt attiecībā uz jebkuru projektu, kas tiek pieteikts ES finansējuma saņemšanai. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.mobielerfgoedcentrum.nl/>

PROJEKTI

GRIEKIJAS VESELĪBAS APRŪPES SISTĒMAS DIGITALIZĀCIJAL

**KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS:
EUR 13 937 100**

**ES IEGULDĪJUMS:
EUR 13 937 100**

Ar zāļu e-recepšu izrakstīšanas projektu tiek modernizēta Grieķijas veselības aprūpes sistēma, aizstājot esošās rokrakstā izrakstītās receptes ar darba platformu digitālā formātā.

2015. gada beigās pabeigtais zāļu e-recepšu izrakstīšanas projekts šobrīd ir viena no nozīmīgākajām e-pārvaldes lietojumprogrammām visā valstī. Ar finansējumu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, precīzāk, darbības programmas "Digitālā konverģence", zāļu e-recepšu izrakstīšanas projektu izstrādāja un vada *IDIKA SA* — e-pārvaldes centrs sociālās apdrošināšanas pakalpojumiem. Pievēršoties pacientu drošības un veselības aprūpes kvalitātes uzlabošanai, kā arī lietderīgākai resursu izmantošanai, sistēmas mērķis ir nodrošināt atvērta moduļveida zāļu e-recepšu izrakstīšanas vidi, kas ir saderīga ar ES sistēmām un savietojama ar citu valstu e-veselības sistēmām un trešo pušu informācijas sistēmām.

Caur pilnībā integrētu zāļu e-recepšu izrakstīšanas platformu digitālais sociālās apdrošināšanas pakalpojums ir pieslēgts un darbojas visos sociālās apdrošināšanas fondos visā valstī. Tādējādi projekts uzlabo pārredzamību un sniedz atbalstu lēmumu pieņemšanas procesā, nodrošinot precīzus statistikas datus. Turklāt, tā mērķi ir cieši saistīti ar Grieķijas veselības politiku (2014.–2020. g.), kurā kā prioritāte ir noteikta primārā veselības aprūpe, apvienojot finanšu resursus, ieviešot jaunas pārvaldes un administrācijas metodes, apstiprinot rentablus uzraudzības mehānismus un attīstot politiku labākai resursu sadalei.

Mērķim atbilstošs

Galvenās darbības ietver zāļu recepšu un nosūtījumu uz analīzēm izrakstīšanu, sākot no pieprasījumu pārraudzības un beidzot ar maksājumiem gala maksājumu saņēmējiem. Ārstu izrakstītās

zāļu e-receptes tiek uzglabātas valsts datubāzē, kur tām var piekļūt aptiekas un diagnostikas centri, lai nodrošinātu izpildi. To lietotāju vidū, kuriem ar drošu piekļuvi ir pieejama informācija datubāzē, ir veselības apdrošināšanas organizācijas, veselības ministrija un uzraudzības iestādes. Līdzīgā veidā tiek uzraudzītas visas transakcijas caur valsts sociālās apdrošināšanas fondiem, tajā skaitā vizītes pie ārsta un nosūtījumi uz medicīniskajām manipulācijām.

Pacientiem elektroniski izrakstītās receptes aizstāj bieži vien nesalasāmi izrakstītās receptes, padarot vienkāršāku recepšu atkārtotu izrakstīšanu, vienlaikus samazinot risku pārprast ārsta norādījumus. Par 2015. gadu pieejamie dati liecina, ka jauno recepšu izrakstīšanas pakalpojumu mēnesī izmanto aptuveni 3 miljoni pacientu.

Līdzīgā veidā zāļu e-recepšu izrakstīšanas sistēma vienkāršo procedūru, kādā recepšu zāļu izdevumus sedz apdrošināšana, un nodrošina to, ka informācija par pacientiem tiek regulāri atjaunināta.

Turklāt jaunais digitālais pakalpojums sniedz ārstiem skaidru pārskatu par pacientu slimības vēsturi, kā arī nodrošina labāku atbildību vadlīnijām medicīnas jomā un farmaceitiskajai praksei. Pozitīvo reakciju uz zāļu e-recepšu izrakstīšanas sistēmu apliecina statistikas dati, saskaņā ar kuriem vairāk nekā 98 % recepšu visā valstī tiek izrakstīti elektroniski, neskatoties uz to, ka sistēma ir tikai nesen ieviesta.

Visbeidzot, šī projekta kontekstā tiks ieviests arī e-veselības komplekts, kas sastāvēs no plaša rīku un pakalpojumu klāsta un valsts līmenī ir uzlabojis jau veiksmīgi ieviesto zāļu e-recepšu izrakstīšanas sistēmu.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA
<http://www.e-prescription.gr>

PROJEKTI

LAUKSAIMNIECĪBAS UN VIDES LĪDZVAROŠANA BALTIJĀ

KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS:
EUR 6 603 200

ES IEGULDĪJUMS:
EUR 4 351 700

Projekts *Baltic COMPASS* apvienoja reģiona ieinteresētās personas no lauksaimniecības un vides nozarēm, lai cīnītos ar barības vielu pārsātinājumu (pazīstams arī kā eitrofikācija) Baltijas jūrā un tās sateces baseinā.

Galveno projekta ieinteresēto personu vidū bija valdības iestādes, specializētie institūti, lauksaimnieku organizācijas un uzņēmumi. Kopā tie spēja ieviest efektīvākas lauksaimniecības un vides programmas, apmainīties ar informāciju par inovācijām un paraugpraksi, izstrādāt zinātniskus scenārijus un veikt ieguldījumus vides tehnoloģijās, lai risinātu pārsātinājuma problēmu.

Projekts arī palīdzēja novērst nepilnības saistībā ar dažādu ieinteresēto personu pārvaldības spēju un, pats būtiskākais, tas palīdzēja veidot savstarpēju uzticēšanos starp dalībniekiem no vides un lauksaimniecības nozarēm.

Projektā *Baltic COMPASS* piedalījās 22 partneri no Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī Baltkrievijas. Projekta ietvaros tika radītas vismaz piecas jaunas darba vietas, un dažas no tām ir kļuvušas par pastāvīgām pozīcijām, pateicoties ES Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmai "Baltijas jūras reģions" 2007.–2013. gada plānošanas perioda ietvaros.

Abpusēji izdevīgs risinājums

"*Baltic COMPASS* palīdzēja lauksaimniecības nozarei Baltijas jūras reģionā rast risinājumus, lai tā spētu saražot ikdienas uzturu 90 miljoniem reģiona iedzīvotāju, tajā pašā laikā aizsargājot Baltijas jūru. Ja projekta ieteiktie pasākumi tiek sekmiņīgi īstenoti visā reģionā, tas var radīt reālas pārmaiņas Baltijas jūrā", sacīja Ola Palms (*Ola Palm*) no Zviedrijas Lauksaimniecības un vides inženierzinātnes institūta.

Tiek sagaidīts, ka šīs iniciatīvas sniegtie ilgtermiņa rezultāti ietvers jaunas stratēģijas eitrofikācijas mazināšanai, ciešākas saiknes starp lauksaimniecības un vides jomas interesēm, kā arī rentablākas politikas darbības.

Cerams, ka tiks panākta arī lielāka reģiona austrumu un rietumu daļas integrācija atbilstoši ES Baltijas jūras reģiona stratēģijai. Turklāt ieinteresētās personas, apvienojot un izplatot savas unikālās zināšanas un pieredzi, ir radījušas iespējas informētības līmeņa uzlabošanai par lauksaimniecības un vides jautājumiem visā reģionā. Tas lauksaimniecības un vides jomā nodrošinās visiem izdevīgus risinājumus, nemazinot lauksaimniecības nozares konkurētspēju.

Šī projekta īstenošana ir cieši saistīta ar diviem citiem lauksaimniecības un vides nozares projektiem: *Baltic Deal* un *Baltic Manure*. Šīs sadarbības pamanāmākais rezultāts ir ieinteresēto personu konference "Zaļāka lauksaimniecība zilākai Baltijas jūrai", kas tiek organizēta kopš 2010. gada un ir kļuvusi par svarīgāko notikumu lauksaimniecības un vides jomu pārstāvošo ieinteresēto personu vidū šajā reģionā. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

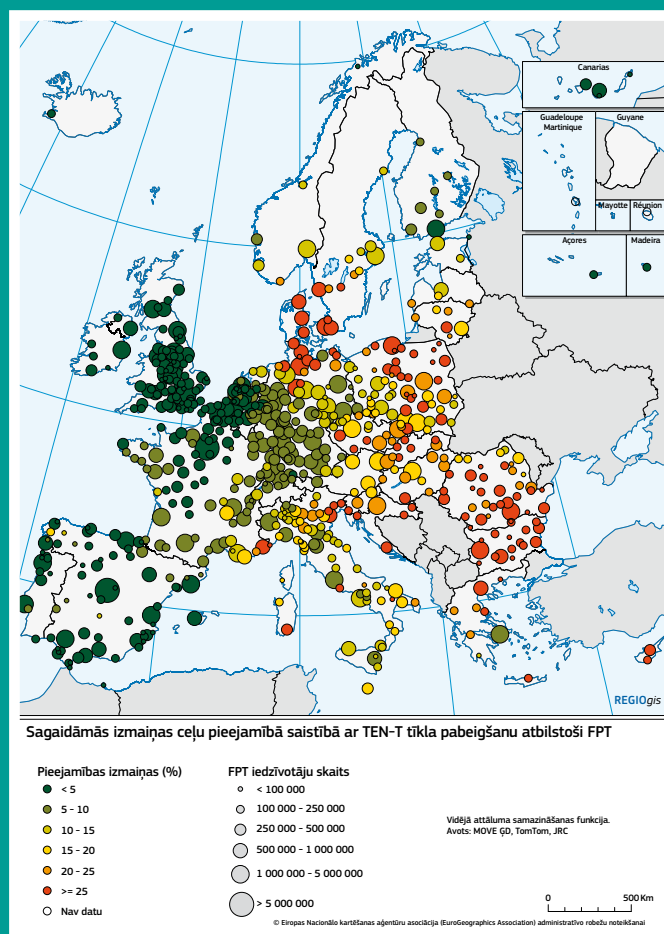
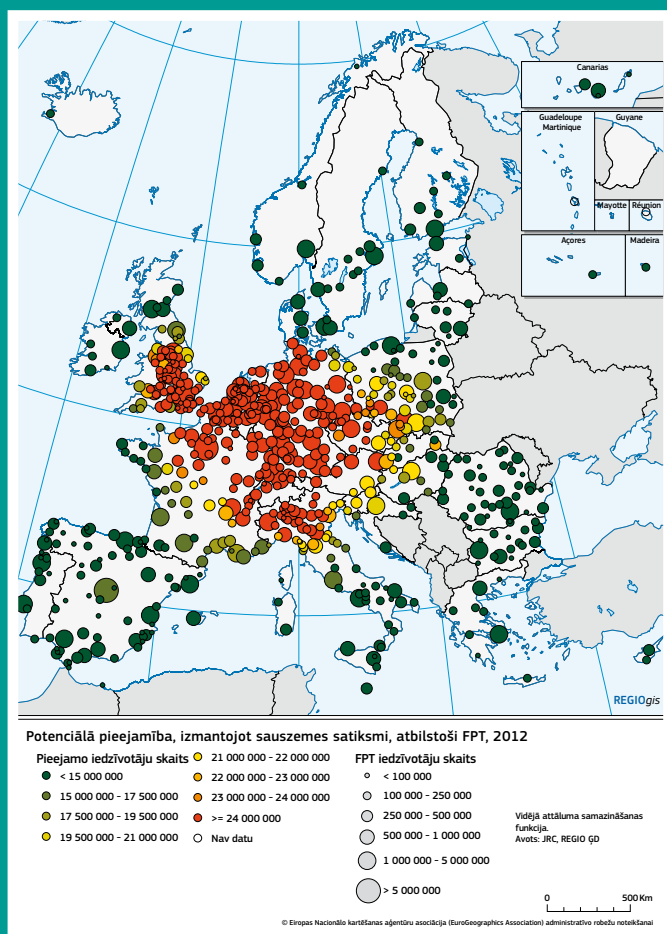
<http://www.balticcompass.org/>

POTENCIĀLĀ PIEEJAMĪBA, IZMANTOJOT SAUSZEMES SATIKSMI, ATBILSTOŠI FUNKCIONĀLAJAI PILSĒTAS TERITORIJAI, 2012

Šī karte parāda pašreizējo pieejamības līmeni no visām pašvaldībām nozīmīgākajās funkcionālajās pilsētu teritorijās (FPT) uz visām pašvaldībām ES un EBTA valstīs, izmantojot sauszemes satiksmi. Šajā analizē ņemts vērā ātrums un satiksmes apstākļi uz ceļa, kas novēroti visā nozīmīgāko ceļu tīklā, tostarp, uz tiltiem un prāmjiem. Pieejamība ir izteikta ar to iedzīvotāju skaitu, kurus var sasniegt, ņemot vērā ceļā pavadīto laiku, kas nepieciešams galamērķa sasniegšanai. Visaugstākā pieejamība ir tuvāk Eiropas centram, taču dažām no lielākajām nomaļus izvietotajām pilsētām, tādām kā Varšava un Budapešta, arī ir augsti pieejamības rādītāji.

SAGAI DĀMĀS IZMAIŅAS CEĻU PIEEJAMĪBĀ SAISTĪBĀ AR TEN-T TĪKLA PABEIGŠANU ATBILSTOŠI FUNKCIONĀLAJAI PILSĒTAS TERITORIJAI

Kartē parādītas sagaidāmās izmaiņas funkcionālo pilsētu teritoriju pieejamības līmenī saistībā ar Eiropas transporta tīkla izveides pabeigšanu. TEN-T politika, kas tiek atbalstīta ar kohēzijas politikas instrumentiem, paredz ieguldījumus jaunu ceļu būvniecībā un esošo uzlabošanā. Sagaidāms, ka vairākas funkcionālās pilsētu teritorijas pieejamības jomā būs ieguvējas (bieži vien vairāk nekā 20 % apmērā), pateicoties TEN-T projektiem. Sagaidāmais pieaugums ir sevišķi augsts pilsētām Bulgārijā, Rumānijā un Horvātijā.

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas tās vārdā, neatbild nedz par to, kā šajā publikācijā ietvertā informācija var tikt izmantota, nedz arī par kļūdām, kas var rasties, neraugoties uz rūpīgu sagatavošanu un pārbaudi.

Šajā publikācijā paustais viedoklis nav uzskatāms par Eiropas Komisijas viedokli.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016

ISSN 1725-8235

© Eiropas Savienība, 2016

Pārpublicēšana ir atļauta, norādot avotu.

(*) Tiesības izmantot konkrētos attēlus attiecas tikai uz žurnālu *Panorama* (58. izdevumu), un tos nedrīkst izmantot citos nolūkos; *Panorama* 58. izdevuma un tā tulkoto versiju kontekstā attēlus drīkst reproducēt, bet tos nedrīkst reproducēt citiem mērķiem.

Lai izmantotu un/vai pārpublicētu materiālu, par kuru norādīts, ka autortiesības pieder trešajai pusei, jāsaņem atļauja no autortiesību subjekta(-iem).

Printed in Belgium

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču, vācu,

bulgāru, grieķu, spāņu, itāliešu, poļu un rumāņu valodā.

Tas ir pieejams 22 valodās tīmekļa vietnē:
http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/publications/panorama-magazine/

Šī izdevuma saturs pabeigts 2016. gada augustā.

FOTOGRĀFIJAS (LAPPUSES):

Vāks: © iStock, albertogardin

4. lpp.: © iStock, Kaycco

7. lpp.: © iStock, standret

8. lpp.: © Martijn Beekman

6., 9., 10., 11., 12., 28., 29., 30., 36., 43. lpp. © Eiropas Komisija

14. lpp.: © iStock, RicoK69

16., 17. lpp.: © RWM C Ljubljana

20. lpp.: © iStock, knape, © Oulu reģiona padome

21. lpp.: © iStock, Alvaro Arroyo, © Kohēzijas un attīstības aģentūra

23. lpp.: © iStock, therry, © Antoine Darnaud – Langdokas-Rusijonas Viduspireneju reģions

24. lpp.: © iStock, Borisb17

25. lpp.: © Stokholmas pašvaldība

26., 27. lpp.: © Črt Slavec – Attīstības un Eiropas kohēzijas politikas birojs, Slovēnija

31. lpp.: © Diritti a Scuola

32. lpp.: © Living Lab

30., 33. lpp.: © Thinkstock, fotoember

35. lpp.: © Apūlijas reģiona administrācija

37. lpp.: © Thinkstock, Creatas Images

39. lpp.: © Ekonomikas attīstības ministrija, Polija,

© Attīstības un Eiropas kohēzijas politikas birojs, Slovēnija,

© FEDER Luksemburga, © Lisabona 2020

40. lpp.: © Marjorie Jouen

41. lpp.: © iStock, RoBeDeRo

42. lpp.: © Reģionu komiteja

45. lpp.: © Balestrates pašvaldība

46., 47. lpp.: © Mobiel Erfgoed Centrum

48. lpp.: © e-prescription

49. lpp.: © Baltic COMPASS

PROGRAMMA

10.–13. OKTOBRIS

Brisele (BE)

Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa
(tai skaitā *RegioStars* ceremonija)

3.–4. NOVEMBRIS

Bratislava (SK)

ES stratēģijas Donavas reģionam piektais
ikgadējais forums

8.–9. NOVEMBRIS

Stockholm (SE)

ES stratēģijas Baltijas jūras reģionam 7. forums

2017. GADA 30.–31. MARTS

Brisele (BE)

Attālāko reģionu forums

2017. GADA 26.–27. JŪNIJS

Brisele (BE)

Kohēzijas forums

PIESLĒDZIES

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Papildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet Info regio tīmekļa vietnes sadaļā Programma:

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/newsroom/events/

Publikāciju birojs

Eiropas Komisija
Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta
izdevums
"Komunikācija" – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brisele
E-pasts: regio-panorama@ec.europa.eu